

ELŐFIZETÉSÁRA:

Egész évre . . . 12 kor.
Félévre 6
Negyedévre . . . 3

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem adhatnak
vissza.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyiltérben minden
garmond sor díja 40 fill.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLEN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET“-NEK

HIVATALOS LAPJA.**MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.****HIRDETÉS DIJJA**

Hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 2 fill.

Petitmél nagyobb, avagy
disztribúttal, vagy körzet-
tel ellátott hirdetéseknek
értékérték szerint minden
negyszög centim. után
6 fill. számítatik.

Állandó hirdetéseknek ked-
vezmény nyujtatik.

Hirdetések és pénzüldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

Hazafiatlanság a temetőben.

(uk.) A keresztény egyháznak egyik jelentőségével legteljesebb ünnepe a Halottak napja, s a keresztény hívek egyik legszebb szokása halottak estéjén elhunyt kedveseik sírjaihoz elzarándokolni.

Valóban megható, midőn a sírok csendes házaja benépesedik a komor gondolatok és sajtó érzésekkel eltelt élők ezreivel; midőn a sírhalmokon égő számtalan gyertya rezgő fénye a csillagos égboltot látszik a földre varázsolni, s eszünkbe jut, hogy az égő gyertyák alatt kedveseink porhüvelyei, a csillagok fölött pedig azok lelkei rejlenek. Igen, akaratlanul is a mulandóságra és az öröklérte gondolunk. Es ha ez előbbinek biztos tudata lesújt: az utóbbiba helyezett remény fölemel és megvigasztal.

És a siremlékekre függesztett koszorúk, az elhunytak iránt érzett vonzalmunk eme látható zálogai, vajjon nem azt bizonyítják-e, hogy elköltözött kedveseink nem semmisültek meg reánk nézve; hogy velők való viszonyunkat, összeköttetésünket a halál nem bírta elszakítani? mert a szeretet hatalma még a vastag, a hideg földrétegen keresztül is, még az öröklét iszonyu távolából is folyvást gyakorolja ránk ellenállhatatlan hatását.

A halottak estéjének minden részlete oly szomorúan édes harmoniába olvad össze, melyet mi sem lenne képes megzavarni azon az egy tényezőn kívül, mely azt a prózaiság egész durvaságával csakugyan zavarja. Értjük azt a fényűzést, mely a halottak iránt tanuskodó kegyelet kifejezésében nyilvánul, midőn a halottaikat siratók a hiúság versenyterévé teszik a temetőt, mikor nem csak szebbnél-szebb, de egyszersmind drágábbnál drágább koszorukat is tesznek a sírokra.

TÁRCA.**Halottak napján.**

Halottja van mindannyiunknak,
Hisz perceről-percre temetünk,
Vesztett remény mindenik pereünk
És gyászmenet az életünk,
Sirhantolunk, gyászolunk mindig,
Temetkező szolgák vagyunk!
— Dobjuk el a tettető álcát:
Ma gyásznap van, ma sirhatunk.

Annyi nyomor, annyi szenny, vétek
Undorit meg e sárgolyón
Hulló levélt hányszor feledtet,
A megváltó, a gyilkos ön.
Oh, hányszor kell a sirra néznünk,
Hogy vigasztaljuk önmagunk,
— Dobjuk el a tettető álcát:
Ma ünnep van, ma sirhatunk.

Zemplén a forradalom után.*

(Vadnay György egykoru naplójából.)
(4. folytatás.)

Ez időbe már Lehoczky László volt fő-
nökünk, ki szorgalmatos, könnyen dolgozó, ér-

* Mutatvány az „Adalékok Zemplénvármegye Tör-
ténetéhez“ c. folyóiratunk VI. évfolyamának most meg-
jelent novemberi füzetéből. Szerk.

Helyeseljük a halottak iránt megnyilatkozó kegyeletet s csak dicsérni tudjuk az egyházat, a miért e kegyelet adójának lerovására, a *chluny*-i apát iniciatívájára, ezer éve már hogy alkalmat szentelt; azonban a kegyelet kifejezésének azt a módját, mely a legutóbb mult évfordulón is bemutatkozott minálunk, csak kárhözhatni tudjuk.

A kegyelet értékét nem a jelvények anyagi értéke, hanem az érzelem bensőségének és őszinteségének ereje adja meg; minél fogva egy mezei virágokból font s jó szízzel adott egyszerű koszorú bizonyára becsesebb az elhunytak szelleme előtt, mint a pusztaszokásból és hiúságból vásárolt legdrágább s legcsillagóbb bolti koszorú!

Ne erszényünk, hanem szívünk tartalmával áldozunk a kegyelet oltárán! vagy ha épp mesterséges jelvényekkel is akarja valaki tanusítani az ő érzelmeit: ám tegye azt szerényen, minden fitogtatás nélkül; mert a halottakról való megemlékezés szokása immár visszaélésé fajult annál a pazarlásnál fogva, mely a koszorúk vásárlásában nyilvánul és a mely még erkölcsi kárral is jár annál a hiúságnál és vetélkedésnél fogva, a mi e koszorúk etikai értékét a minimumra csökkenti.

Gondoljunk csak meg — mi keresztények a zsidók követésére méltó példáját ebbn is utánozva — mennyi jót, mennyi nagyot lehetne létesítenünk ama külföldön gyártott koszorúk árán, melyet halottak estéjén csak Magyarországon elfecsérelnek.

Ez az összeg, minden valószínűség szerint, több millióra rúg évenként. S minthogy e roppant összeggel a nemzeti jólétet és művelődést legkevésbé sem mozdítják elő: ennél fogva e költségek nemzetgazdasági szempontból semmi eserte sem helyeselhetők; ellenben határozottan káros és elítélendő abból az egyszerű okból, mert a

telmes, ki sok reményekkel megtelve, turbuzgó, sokak erányában feszes magatartást tanusított hivatalnok, mihez igen sokat tett a „nagyságos“ cím.

A szép pálya, melyre fellépett, s mely sok remények létesülésére nyujtott kilátást, csakhamar göröngyösödni kezdett előtte. Ez időbe keletkezett a Hazába az úgynevezett „conservatív párt“ melyhez őt is a környülmények lassu nevedése között fokokként kötötték, s végre szorosán csatolták.

A *conservatív* párt állott azon magyar urakból, kik a forradalomkor vagy nem voltak e' hazába, vagy ha itt voltak, úgy viselték magukat, mintha nem is lettek volna, — kik a forradalom legyőzésében vélték feltalálni azon boldogságot — mi egyedül az ő bünös apathájuk miatt enyészett el.

Ezen urak egy „Programm“ cím alatt készített iratot adának be a magas Kormányának, melyből a' valóságos értelmet — úgy a mint a betűk fekdütek — kivenni nem lehetett; ha ezen Programmot olvasta az ember, gondolta ugyan, hogy ezen urak a' haza ügyében léptek fel, de a' fogalmazás oly mesterkélt, a' nyíltság belőle annyira kiszorított volt, hogy valóban bámulta az ember azon mesterséget, mi szerint sok szavakkal hogy lehet semmit sem mondani egy Kormányának, melynek kellő kíméléssel, tartozó tisztelettel, de nyílt szízzel kellett megmondani, hogy mi? és hol fáj?

Zemplénből ezen *conservatív* párt által fogalmazott Programmot Herceg Brecczenheim, a legjobb magyar ember — e' hazát senki sem

koszorúk árát nem hön iparososok, hanem legnagyobb részt külföldiek vágják zsebre.

Ime: tehát nem csupán terményeink javából, nem csupán keresetünk fölöslegéből, de még kegyeletünkéből is a külföld huz hasznot a magyar bambaság révén; mert azoknak a drága koszorúknak vásárlása a hazafiasággal sem egyezhető össze!

Szokjunk le tehát a halottak estéjén üzött improduktív és hazafiatlan pazarlásról és ha már koszorúkkal akarjuk ékesíteni halottaink sírjait: tegyük természetes virágokból füzöttékkel, melyek árával szegény emberek és hön kertészeket boldogítnánk!

Vármegyei ügyek.

Népszámlálás. A századévi népszámlálást, mint tudjuk, az 1901. jan. 1-től 10-ig fogják megejteni országsherte. A kereskedelmi miníster terjedelmes és körültekintő utasításokat adott ki, hogy és mint kell eljárni a népszámlálás körül. A szakembereknek és a művelet végrehajtóinak igen jó erköles az ilyen utasítás; de épp olyan szükséges volna, hogy minden módot felhasználjunk arra, hogy a nép körében még mindig élő babonás hitnek elejét vegyük, s így előkészítsük az igazságnak megfelelő pontos eredmény létesülését. A lelkészek és tanítók sokat tehetnének e téren; de a hatóságok is hasznos munkát végeznének, ha egy-egy felvilágosító szózáttal fordulának közönséghez.

Járásí számvevői állások. A belügyi kir. miníster nagyfontosságú törvényjavaslat benyújtását határozta el a vármegyei közigazgatás egyszerűsítéséről. Nevezetes intézkedése a javaslatnak: a vármegyék járásaiban számvevői állások rendszeresítése. Ezeknek az állásoknak a betöltésére, mint értesülünk, egyes községi, illetve körjegyzők vannak kiszemelve.

Gazdasági munkások és cselédek megjutalmazása. A földművelésügyi kir. miníster, főispánunk előterjesztésére, azoknak a gazdasági munkásoknak és cselédeknek részére

szerezte jobban — ki bár születésére nézve bajor, de Magyarországon Posonyba és Pesten oskolá-
zott, magyar fiságára büszke volt, — továbbá
Gróf Barkóczy János a' tudományos és gazdag
mágnás — és a' mívelt, fiatalságától ólta felső
fokozatú hivatalokat bámulatos szorgalommal
viselt, kitűnő észtehetségű Báró Sennyey Pál,
és így — ha jól jutt eszembe az egész országból
kilencz aláírók között — három írta alá.

Nem hiszem, de nincs is megye, mely ezen *conservatív* pártnak több tagját lenne képes felmutatni, mint Zemplén, — és ezekhez csatoltatott Lehoczky László is, ki a *conservatív* elvből kifolyt azon megállapodás után, hogy moráliter kell a' Kormányt oda kényszeríteni, miképp nyilatkozott német típusú elveitől elváljék, s ekképp a hivatalról való lemondással kell coniu-
dálni, — hivataláról lemondott, példáját hivatal-
társai közül többen is követvén.

Igy váltunk meg Draveczky lemondása után csakhamar második főnökünktől is Lehoczkytól, kinek helyébe Matavovszky János Szepes-megyei fő szolga Bíró, s Titoknokául Breuer, szinte szepességi allszolga Bíró küldetett.

Lehoczky idejében minden tisztviselőnek írásba kellett beadni, hogy a' forradalom alatt mit tett. Ezt nevezték *purification*-nak. Az ő ideje alatt vitetett el a Zempléni Nemzeti Örsereg fényesen kiállított zászlója a Megyeház pad-
járól — hová elrejtetett, de a mit felfedeztek.

Ujjabbi főnökünk, Matavovszky János, erélyes, erős akaratú, bátor jellemű, s mint a' tapasztalás bebizonyította, talpig becsületes ember.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLEN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET“-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁR NAP.

ELŐFIZETÉSÁRA:

Egész évre . . . 12 kor.
Félévre . . . . . 6 „
Negyedévre . . . 3 „

Bérmintelen levelek
csak ismert kezektől fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem adtnak
vissza.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyitlőben minden
garmond sor díja 40 fill.

HIRDETÉS DIJJA

Hivatalos hirdetéseknel:
Minden szó után 2 fill.

Petitnél nagyobb, avagy
disztributív, vagy körzet-
tel ellátott hirdetések-
ért természet szerint min-
den négyzet centim. után
6 fill. számítatik.
Állandó hirdetéseknel ked-
vezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

Hazafiatlanság a temetőben.

(uk.) A keresztény egyháznak egyik jelentőséggel legteljesebb ünnepe a Halottak napja, s a keresztény hívek egyik legszebb szokása halottak estéjén elhunyt kedveseik sírjaihoz elzarándokolni.

Valóban megható, midőn a sírok csendes hazája benépesedik a komor gondolatok és sajtó érzésekkel eltelt élők ezreivel; midőn a sírhalmokon égő számtalan gyertya rezgő fénye a csillagos égboltot látszik a földre varázsolni, s eszünkbe jut, hogy az égő gyertyák alatt kedveseink porhüvelyei, a csillagok fölött pedig azok lelkei rejlenek. Igen, akaratlanul is a mulandóságra és az örökléte gondolunk. Es ha ez előbbinek biztos tudata lesújt: az utóbbiba helyezett remény főlemel és megvigasztal.

Es a siremlékekre függesztett koszorúk, az elhunytak iránt érzett vonzalmunk eme látható zálogai, vajjon nem azt bizonyítják-e, hogy elköltözött kedveseink nem semmisültek meg reánk nézve; hogy velők való viszonyunkat, összeköttetésünket a halál nem bírta elszakítani? mert a szeretet hatalma még a vastag, a hideg földrétegen keresztül is, még az öröklét iszonyu távolából is folyvást gyakorolja ránk ellenállhatatlan hatását.

A halottak estéjének minden részlete oly szomorúan édes harmoniába olvad össze, melyet mi sem lenne képes megzavarni azon az egy tényezőn kívül, mely azt a prózaiság egész durvaságával csakugyan zavarja. Értjük azt a fényűzést, mely a halottak iránt tanuskodó kegyelet kifejezésében nyilvánul, midőn a halottaikat síratók a hiúság versenyterévé teszik a temetőt, mikor nem csak szebbnél-szebb, de egyszersmind drágábbnál drágább koszorúkat is tesznek a sírokra.

TÁRCA.

Halottak napján.

Halottja van mindannyiunknak,
Hisz perceről-perere temetünk,
Vesztett remény mindenik pereünk
Es gyászmenet az életünk,
Sirhantolunk, gyászolunk mindig,
Temetkező szolgák vagyunk!
— Dobjuk el a tettető álcát:
Ma gyásznap van, ma sirhatunk.

Annyi nyomor, annyi szenny, vétek
Undorit meg e sárgolyón
Hulló levélt hányszor feledtet,
A megváltó, a gyilkos ón.
Oh, hányszor kell a sírra néznünk,
Hogy vigasztaljuk önmagunk,
— Dobjuk el a tettető álcát:
Ma ünnep van, ma sirhatunk.

—s.

Zemplén a forradalom után*.

(Vadnay György egykoru naplójából.)

(4. folytatás.)

Ez időbe már Lehoczky László volt főnökünk, ki szorgalmatos, könnyen dolgozó, ér-

* Mutatvány az Adalókok Zemplénvármegye Történetéhez c. folyóiratunk VI. évfolyamának most megjelent novemberi füzetéből. Szerk.

Helyesljük a halottak iránt megnyilatkozó kegyeletet s csak dicsérni tudjuk az egyházat, a miért e kegyelet adójának lerovására, a *chluny*-i apát iniciatívájára, ezer éve már hogy alkalmat szentelt; azonban a kegyelet kifejezésének azt a módját, mely a legutóbbi mult évfordulón is bemutatkozott minálunk, csak kárhozthatni tudjuk.

A kegyelet értékét nem a jelvények anyagi értéke, hanem az érzelem bensőségének és őszinteségének ereje adja meg; minélfogva egy mezei virágokból font s jó szívvvel adott egyszerű koszorú bizonyára becsesebb az elhunytak szelleme előtt, mint a pusztasokásból és hiúságból vásárolt legdrágább s legcsillogóbb bolti koszorú!

Ne erszényünk, hanem szívünk tartalmával áldozunk a kegyelet oltárán! vagy ha épp mesterséges jelvényekkel is akarja valaki tanusítani az ő érzelmeit: ám tegye azt szerényen, minden fitogtatás nélkül; mert a halottakról való megemlékezés szokása immár visszaéléssé fajult annál a pazarlásnál fogva, mely a koszorúk vásárlásában nyilvánul és a mely még erkölcsi kárral is jár annál a hiúságnál és vetélkedésnél fogva, a mi e koszorúk etikai értékét a minimumra csökkenti.

Gondoljunk csak meg — mi keresztények a zsidók követésére méltó példáját ebből is utánozva — mennyi jót, mennyi nagyot lehetne létesítenünk ama külföldön gyártott koszorúk árán, melyet halottak estéjén csak Magyarországon elfecsérelnek.

Ez az összeg, minden valószínűség szerint, több millióra rúg évenként. S minthogy e roppant összeggel a nemzeti jólétet és művelődést legkevesebbé sem mozdítják elő: ennél fogva e költsékezés nemzetgazdasági szempontból semmi eserte sem helyeselhető; ellenben határozottan káros és elítélendő abból az egyszerű okból, mert a

telmes, ki sok reményekkel megtelve, turbuzgó, sokak erányában feszes magatartást tanusított hivatalnok, mihez igen sokat tett a „nagyságos“ cím.

A szép pálya, melyre fellépett, s mely sok remények létesülésére nyújtott kilátást, csakhamar göröngyösödni kezdett előtte. Ez időbe keletkezett a Hazába az úgynevezett „conservatív párt“ melyhez őt is a környülmények lassu nevedése között fokként kötötték, s végre szorosán csatolták.

A „conservatív“ párt állott azon magyar urakból, kik a forradalomkor vagy nem voltak e hazába, vagy ha itt voltak, úgy viselték magukat, mintha nem is lettek volna, — kik a forradalom legyőzésében vélték feltalálni azon boldogságot — mi egyedül az ő bűnös apathájuk miatt enyészett el.

Ezen urak egy „Programm“ cím alatt készítettt iratot adának be a magas Kormányának, melyből a valóságos értelmet — úgy a mint a betűk feküdtek — kivenni nem lehetett; ha ezen Programot olvasta az ember, gondolta ugyan, hogy ezen urak a haza ügyében léptek fel, de a fogalmazás oly mesterkélt, a nyíltság belőle annyira kiszorított volt, hogy valóban bámulta az ember azon mesterséget, mi szerint sok szavakkal hogy lehetne semmit sem mondani egy Kormányának, melynek kellő kimélléssel, tartozó tisztelettel, de nyílt szívvvel kellett megmondani, hogy mi? és hol fáj?

Zemplénből ezen conservatív párt által fogalmazott Programot Herceg Brecczenheim, a legjobb magyar ember — e hazát senki sem

koszorúk árát nem honi iparososok, hanem legnagyobb részt külföldiek vágják zsebre.

Ime: tehát nem csupán terményeink javából, nem csupán keresetünk fölőlegéből, de még kegyeletünkéből is a külföld huz hasznót a magyar bambaság révén; mert azoknak a drága koszorúknak vásárlása a hazafiassággal sem egyezhető össze!

Szokjunk le tehát a halottak estéjén üzött improduktív és hazafiatlan pazarlásról és ha már koszorúkkal akarjuk ékesíteni halottaink sírjait: tegyük természetes virágokból füzöttekkel, melyek árával szegény emberek és honi kertészeket boldogítunk!

Vármegyei ügyek.

Népszámlálás. A századvégi népszámlálást, mint tudjuk, az 1901. jan. 1-től 10-ig fogják megejteni országszerte. A kereskedelmi minster terjedelmes és körültekintő utasításokat adott ki, hogy és mint kell eljárni a népszámlálás körül. A szakembereknek és a művelet végrehajtóinak igen jó erkölcs az ilyen utasítás; de épp olyan szükséges volna, hogy minden módot felhasználjunk arra, hogy a nép körében még mindig élő babonás hitnek elejét vegyük, s így előkészítsük az igazságnak megfelelő pontos eredmény létesülését. A lelkészek és tanítók sokat tehetnek e téren; de a hatóságok is hasznos munkát végezzenek, ha egy-egy felvilágosító szóattal fordulnának közönséghez.

Járási számvevői állások. A belügyi kir. minster nagyfontosságú törvényjavaslat benyújtását határozta el a vármegyei közigazgatás egyszerűsítéséről. Nevezetes intézkedése a javaslatnak: a vármegyék járásaiban számvevői állások rendszeresítése. Ezeknek az állásoknak a betöltésére, mint értesülünk, egyes községi, illetve körjegyzők vannak kiszemelve.

Gazdasági munkások és cselédek megjutalmazása. A földművelésügyi kir. minster, főispánunk előterjesztésére, azoknak a gazdasági munkásoknak és cselédeknek részére

szerezte jobban — ki bár születésére nézve bajor, de Magyarországon Posonyba és Pesten oskolázott, magyar fiságára büszke volt, — továbbá Gróf Barkóczy János a tudományos és gazdag mágnás — és a mivel, fiatalaságától iltta felső fokozatú hivatalokat bámulatos szorgalommal viselt, kitünő észtehetségű Bátor Sennye Pál, és így — ha jól jutt eszembe az egész országból kilencz aláírók közül — három írta alá.

Nem hiszem, de nincs is megye, mely ezen conservatív pártnak több tagját lenne képes felmutatni, mint Zemplén, — és ezekhez csatoltatott Lehoczky László is, ki a conservatív elvből kifolyt azon megállapodás után, hogy moraliter kell a Kormányt oda kényszeríteni, miképp nyilatkozott német típusú elveitől elváljék, s ekképp a hivatalról való lemondással kell coniuudálni, — hivataláról lemondott, példáját hivatalársai közül többen is követvén.

Igy váltunk meg Draveczky lemondása után csakhamar második főnökünköt is Lehoczkytól, kinek helyébe Matavovszky János Szepes-megyei fő szolga Biró, s Titoknokául Breuer, szinte szépeességi allszolga Biró küldetett.

Lehoczky idejében minden tisztviselőnek irásba kellett beadni, hogy a forradalom alatt mit tett. Ezt nevezték *purificatió*nak. Az ő ideje alatt vitetett el a Zempléni Nemzeti Örsereg fényesen kiállított zászlója a Megyeház padjáról — hová elrejtetett, de a mit felfedeztek.

* Ujjabbi főnökünk, Matavovszky János, erélyes, erős akaratú, bátor jellemű, s mint a tapasztalás bebizonyítja, talpig becsületes ember.

A Zemplén mai száma tizenkét oldal.

a kik egy-egy gazdánál hosszabb szolgálati időt töltöttek és az alatt az idő alatt megbízható, szorgalmas egyéneknek bizonyultak, egyenként 100 (azaz száz) korona jutalmat s elismerő oklevelet adományozott. A pénzbeli jutalmat és elismerő oklevelet bizonyos ünneppielleggel fogják az illetőknek kezeikbe adni, hogy példák buzdítóan hassanak környezetükre. A megjutalmazott és kitüntetett egyének névszerint a következők: Szicsák Demeter erdőkerülő Lobkowitz Rudolf hg.-nél Zboj községben, — Kiss György gazdasági eseléd Vay Sándor br.-nál Golop községben, — Hermann János gazd. eseléd Bujanovics Bélánál T. Izsép községben, — Sütő István gazdasági eseléd, Sennyey Miklós br.-nál Erzsébetvárosban, — öreg Ducz János Andrassy Sándor gr. hardicsai gazdaságában, — Furdák János kacsánsági gazdasági munkás, — Katrinnyák Mihály gazdasági munkás Ragályi-Balassa Emma bárónénél Kucsin községben, — Zambó György mezőúr Vámos-Ujfalu községben, — Kovály János gazdasági munkás Wiczmandy Ödönnél Butka községben és Bodnár János szőlőmunkás Mailloth György br.-nál Tállyán.

A m. kir. Ludovika-akadémia első évfolyamába, a Buttler János gróf alapította helyre, a második sorban bemutatott Késérű György vétetett fel, mivelhogy a Zemplénvármegye törvényhatósági közgyűlése részéről első sorban bemutatott Eliássy Sándor orvosi szempontból alkalmatlanul mutatkozott.

Pénztárvizsgálat. A t. vármegye közpénztárát legutóbb a f. évi okt. hó 29-én vizsgálta meg a Matolai Etele alispán elnöklése mellett eljáró vármegyei küldöttség, mely, ez alkalommal is, úgy az ügyvitelt, mint a pénzügykezelést kifogástalanul rendben találta.

Levelzés.

Tokaj, nov. 1.

A mi most mindnyájunkat érdekel — a szüret — arról írok. Hál' Istennek megvolt, jó volt, szép volt; már t. i. a kinek az volt. Ezt pedig a helybeli szőlőbirtokosok nagy része elmondhatja, mert az emelkedett, nem fensikon fekvő szőlők régóta nem örvendeztették meg gazdáikat oly szép, bő és jó eredménnyel, mint ez idén.

Van szőlősgazda, a ki előre elkészített hordókészletét kénytelen volt szüretje alkalmával 1/4, 1/3-ával megszorítani, sőt még meg is duplázni, hogy termett mustját beleszoríthassa. A must pedig igen finom volt; Wagner szerint az aljban szűrt 12—13°-ot, a hegyiek pedig 16—17°-ot is elértek! Az aljban nálunk — lehet mondani — semmi sem termett, a Nyír is tönkrefagyott és — igazán csudálatos — borvevő még sincs. Az egész Tokajbn 1—2 helybeli kereskedőn, 3—4 vidéki keresztesen kívül egyetlen kupec sem fordult meg.

Eddig még csak egy-két birtokos volt képes eladni a borát, Egy előkelő termelő 61, mások 50, 45, 40, 35 ft. körül adtak el egy gönczi hordó mustot, de a legnagyobb rész kénytelen volt természetét lepincézni.

Minnek tulajdonítható e sajnos jelenség? Az olasz bor beözönlésének, a pénzpiac válsá-

Breuer titoknoká szép tehetségű, szorgalmas, jeles fiatal ember.

Az embereknek, még a mivelteknek is, tsaknem mintegy természetükbe nyótt szokásuk, hogy az idegenek eránt bizodalommal nem viselkednek; és mi volt természetesebb, hogy hazánknak e' fatális napjaiba egy oly megyei főnök eránt, kit senki sem esmert, kiről még az a hír is szárnyalt, hogy Galicziából Magyarországra a' Muszkákát ő vezette be, a bizodalom nemcsak hogy nem mutatkozott, hanem erányába a' megvetésnek jelei tüntek fel. Ezen férfinak azonban teljes elégtétele, lelkének teljes öröme lón, mikor látta, érezte, hogy később Zemplén őt nemcsak mint főnökét tisztelte, de mint embert és magyar embert a szó teljes értelmébe szerette.

Matavovszky e' megyét a Lehoczky lemondása után dissolutus** állapotba találta; ugyanazért első teendője volt a megürült hivatalhelyeket betölteni, s e végett egy tanácskozmányt tartott, melynek helye a fő Ispányi szoba volt.

Fő Ispányi szoba! Mily édes gondolatok esatoltatnak e szobához! Mily magasztos érzés szövetkezike e helyiséghhez! Mely nagyszerű megyei események mihelye volt e' terem, melybe egykor megyénknek csak legfőbbjei tanácskozottak a teendők eránt. Most pöffeszkedtek benne egyének, kik a megyei életbe annak köcsjüknél sem mertek bekukutskálni, cigarozva bodros fűtöket bocsátva feszengtek a' fráterek a' fő Ispányi székekbe, melyekbe a megye legérdemesebb fia i csak a' főispányi megkínálásra bátorokdtek telyes reveren.lával ülni.

** Szétmállott.

gának, a borhamisítók üldözése miatt táplált boszúnak a kereskedők részéről? Vagy mind e tényezők egyesült hatásának: süssék ki az arra hivatottak!

Nekünk, gazdáknak, elég gondot okoz az, hogy miután egész éven tömörkedet áldoztunk a szőlő mivélésére, mi uton-módon térülnek meg kiadásaink? Miből fizessük az adót? Miből telik majd a jövő éven ismét a dolgoztatásra? Mert megeshetik ám, hogy éveken át nyakunkban marad készletünk; a tavalyi termése sok tulajdonosnak még most is meg van, azt se kérdezték tőle: hogy adod? Vagy adjuk el a bort, a mint kéri, 30—35 ft-ával hordáját, s viseljük a munkáltatás deficitjét: Ezt tennünk lehetetlen.

Ha van erő, mely bajunkon segít, ez csakis az egyesülésben található fel. Egyesülünk tehát. Alakítsuk meg a pinceszövetkezeteket!

Arra termett férfaink! Ha sziveteknek fesszik e sokat küzdött s jobb sorsra érdemes tokajhegyaljai nép érdeke; ha a haza jövőendő sorsa érdeklil lelkitek: lépjetek elő, bontsátok ki a zászlót! Mi, közkatonák, tehetségünkhez képest tántorodás nélkül, tömött sorokban fogunk beneteket követni!

Demjén Kálmán.

Hirek a nagyvilgól.

György görög király Bécsben látogatást tett királyunk őfelségénél.

Romániában, az ország több részében, ismét nagy aggodalomra okot szolgáltató paraszt zavargások támadtak.

Müller Miksa, az oxfordi egyetemnek volt világhírű tanára, ki az összehasonlító nyelvészet terén tudományával korszakot teremtett, életének 75 évében elhalálozott. Aldás emlékére!

Délafrikában Botha búr tábornokkal a fegyverletétel iránt folytatott tárgyalás erdménytelen maradt. Az ellenségeskedés újra megkezdődött a búrok és ángolok között.

Amerika Egyesült Allamaiban már befejezték a századvégi népszámlálást. A lakosság száma: 76,225,220 lélek; tíz év folytán a szaporodás: 13,225,464 lélek.

Összekoccanás a montenegrói határon. Bosznia országszélén montenegrói katonák megtámadtak egy osztrák-magyar őrszert. A mi katonáink közül két gyalogos megsebesült, a montenegróiak közül elesett egy hadnagy és egy káplár. Az eset aggasztó.

Hirek az országból.

Őfelsége a király holnap, nov. 5-én, Budapestre érkezik s további rendelkezésig minden esztörtökön és hétfőn kihallgatást ad.

Vaszary Kólos biboros heregprimás a mult hó 30-án esőndes ünneppelgél iltte meg nevenapját budapesti palotájában.

Andrassy Aladár gróf, főkamarmester, néhány nap óta betegen fekszik budapesti palotájában.

Szell Ignác belügyi államtitkárt 30 éves közszolgálatának évfordulója alkalmából több vármegye közönsége felirattal üdvözölte.

Boldog egek — gondolám — mily felfordultság!

A Tisztviselők helyei betöltettek és a dolgok ismét folyamatba mentek.

(Folytatjuk.)

A cigándi ostsapkák.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

Azt hittem, hogy „A cigándi kondás lovával” lezártam a régi Czigándról szóló históriámat; részint mert ugy emlékeztem, hogy ninesen már több eféle tárgyam, részint pedig, mert rettenetes komoly foglalkozásaim között ritkán jutok oly hangulatba, hogy jókedvű történetekkel bibelődjem. De „a cigándi kondás lovának” a megjelenése után pár hétre váratlan eseményre virradtam egy napon. A postás egy szokatlan nagy, pecséttel lezárt levelet kézbesített.

Felbontom, elolvasom; hát szent Isten, egy valaki, mert a nevét ki nem írta, azzal fenyegetett meg, hogy ne írjak több cigándi históriát, mert így és úgy . . . stb. A levél Czigándon adódott postára. Elsoroltatott a levélben, hogy mennyire nem szép tőlem, hogy mindig egy községgel vesződöm, hogy csak Czigándot kisebbitem, holott mennyi más község van még a Bodrogközön, melyekről hasonló történeteket lehetne elmondani. Az ismeretlen fel is sorolt néhány ilyen anekdota-félet a géresiekről, a melyeket itt ezennel megköszönök és majd ha felhagyok Czigánddal, folytatott szerelmemmel, szépen meg is

Vörösmarty-szobor A magyar költő-királynak, a Szózat írójának, abból az alkalomból, hogy a f. évi dec. hó 1-én kerül elő születésének századik évfordulója, szobrot akar emelni nemzete. E célból a székes fővárosban megjelenő összes napilapok felhívást intéztek az országhoz. Lelkes honfiak és honleányok buzdultak fel az áldozatra. Reméljük, hogy Zemplén sem fog késni „az éji homályban” s elküldi mindenki tehetségéhez mért pénzbeli nagylelkű adományait a hazafias áldozatkészség oltárára.

Különfélék.

— **Királyi adomány.** Őfelsége a király, kabinetirodája utján és főispánunk közbenjárásával, Zékány Tivadar kohányi tanítónak 30 korona legkegyesebb adományt küldött.

— **Kinevezések.** A király Károlyi Aladár dr. kassai ítélőtáblai tanácsjegyző-albírót az sátoralja-ujhelyi törvényszékhez bírót, Hlatkovic Jenő dr. szerencsi járásbírósi aljegyzőt, a telekkönyvi betétszerkesztők állományába albírót, Gál Lajos szabadkai törvényszéki jegyzőt pedig az ujhelyi törvényszékhez albírót nevezte ki. — Zboray Károly sátoralja-ujhelyi p. ü. segédfogalmazó p. ü. fogalmazóvá nevezetett ki.

— **Alezredes.** Czibur László kassai honvédőrnagy, alezredessé lépett elő. Igen tisztelt barátunk, az alezredes ur, fogadja zempléni barátai és tisztelői nevében is kifejezett legőszintébb gratulációkat.

— **Nyugalomban.** Major István, a sátoralja-ujhelyi kir. törvényszék szénior bírása, saját kérelme következtében, f. hó 1-től kezdve nyugalmaztatott. A hetvenen már felül járó jeles bíró életének java részét az igazság önzetlen szolgálatának szentelte: példás kötelességteljesítéssel és mindvégig esüggedetlen ügybuzgósággal. Élő tanubizonyosága ennek egész Zemplén vmegye, mert három decennium folyásán át, kezdetben mint a homonnai kir. törv.-széknek később pedig s mindvégig a sátoralja-ujhelyi kir. törvényszéknek kartársaitól szeretett, a jogkereső, ugyszintén a zempléni előkelő egész társaságnak tiszteletét kisajátított bírása, a boldog közepoton haladva, százados pereket fejezett be, föl- és alperesek között kölcsönös megnyugvást, mert maradandó egységeket teremtve. Az ugynevezett tagosítási ügyekben pedig specialista volt. Nem kevesebb mint 100, azaz száz tagosítási eljárást vezetett végéig, a birtokba helyezkedéshez: és így érdemes része van közvetlenül, vármegyénkben, a jobb gazdálkodást, közvetve pedig a közigazdaságot megszilárdító alapok létrehozásában. Jól tudták mindezeket felsőbb helyeken is; mit bizonyít, hogy a jól megérdemelt nyugalom után vágyó bírónak a legfőbb elismerés tudtul adatott. Kívánjuk, hogy az a teljes szellemi és testi frissesség, melyeknek birtokában van, soká, nagyon soká legyenek és maradjanak még velejárói a nyugalmas élet utain!

— **Előléptetések a honvédségnél.** A novemberi előléptetések alkalmával Barthos István és Szepessy Kálmán II. osztályú századosok I. oszt. századosokká léptek elő. Kinevezettek továbbá Kovács Béla hadnagy kezelőtiszt főhadnaggyá és Rába István hadapródtiszt helyettes hadnaggyá.

irok. — De mit tehetek én róla, ha mostanában cigándi történetekbe voltam szerelmes. E levél pedig csak olaj volt az én kialudni készülő szerelmem tüzeire. . . Szépen kikerostem hát noteszemet, melybe a jobb napokban beírok egy-egy vázlatkát, komoly vagy vig dolgokról és így sóhajtottam:

Oh, ha akadna még egy, csak egyetlen egy cigándi tárgy. Találtam: egy szögletben szerényen meghuzódtak a szavak, melyeket címül irtam. Se több, se kevesebb. De emlékezetembe idéztem a történetet, amint el is mondom.

Tekintve a közeledő telet, a téma aktuális is.

Az ifjabb nemzedék kilenczted része ma már tán azt sem tudja, hogy mi az az ostsapka. Pedig híres eledel volt ez régebben. Készítették juhtejből. Készítették a felvidékeken. S mikor aztán elérkezett az ősz: a felvidéki tót szekér számra hordozta szét Magyarország piacaira. Jó vásárt lehetett vele csinálni, mert jó áru volt. Ebéd, vacsora után, zsiros ételre, tele gyomorral kitűnő emésztő eledel volt az ostsapka. A közeposztály nagyban kedvelte, az arisztokrácia akkor is a külföld után kapkodott. Később a középosztály is megkedvelte a groy és más sajtókat, az ostsapka bizony kiszorult. Magyar gyártmány volt, jó gyártmány volt, kár érte.

De még akkor erősen tartotta magát, mikor Nagy József uram volt a cigándi pap, s mivel Czigándon nem gyártották, Nagy József uram rendesen az ujhelyi piacon szerezte be. Bement egy október végén, kihozott 5—10 ft. ára ost-

Folytatás az I. mellékletben.

Bethlen-ünnep Sárospatakon. Ős Sárospatak váarosában a f. évi dec. 8-án tartandó Bethlen-émlékünnep — mint a rendezőség közli a „Zemplén“ t. olvasóközönségével — felolvasnak: 1. *Bodrogi János*, n.-enyedi tanár, a „Bethlen-szobor bizottság“ titkára. 2. *Rákosi Viktor*. Az emlék-ünnep pártfogóságát már elfogadták: Vay Béla báró, a főiskola világi főgondnoka, ki megleghangú levél kíséretében 200 K.-t küldött a Bethlen-szoboralapra az ifjusági elnökhöz, — továbbá *Kun Bertalan* ref. püspök, *Fejes István* esperes újhelyi ref. lelkész, *Dókus Gyula* es. és kir. kamarás, a s.-pataki főiskolának világi algondnoka *Meczner Béla* egyh. megyei gondnok, *Szent-Imrey Gyula* és *Bernáth Zoltán* urak.

A Schreyer-nővérek koncertje. Vármegyházunk nagytermében — mely azóta hogy a színházat építik ebben az esztendőben a szórakoztatás majd minden fajtájának szolgált már színterül — a múlt hónap 29-iki estjén esemény számba menő egy élvezetes alkalomnak voltunk részesei. A *Schreyer-nővérek* vonós koncertjében gyönyörködött akkor Sátoralja-Ujhely és környékének bizony nem nagy számú zenei értelmisége, legnagyobb részt olyanok, kik a zeneszerszámok egyikének vagy másikának eszközésével ők maguk is lelkes udvarlói a hangszerzene gráciáinak. Az ily értelemben distingvált közönség bizony csak fogyatékosan töltötte meg a nagyszámú hallgatóségra méltán várakozott padosorokat. A földszintül szolgáló karzatját a főgimnáziumi tanulósg elég sűrűn tartotta megszállva és esügedetlenül igen-igen lelkes hangulatban. A koncert némi késéssel, mert a hallgatóság számának nagyobbodását várták, csak este 8 $\frac{1}{2}$ és órákor kezdődött, mikor a terembe lépő és a pódiumon szépen helyet foglaló Schreyer-nővéreket, kik Aradtól fáradtak el Ujhelybe, hogy nagyraecsuult műzeneértő közönségünknek bemutatkozzanak, udvarias taps köszöntötte. Hat számból álló programjuknak első darabja *Haydn* vonós négyese volt. Előadták *Schreyer Harriet*, *Annie*, *Adrienne* és *Paula*, neveiket olyan sorrendben említjük, a mint zeneeszközeiket kezelték az első hegedűtől a mély hegedűig. Fősleges kvartettjöknek, mikor bevégezték, taps és igen lelkes éljenzés volt a jutalma. — Most *Harriet* mutatta be zenei virtuozitását, mint szölista *Bruch* hegedűhangversenyében ragyogtatván fényes technikai képzettségét és művészi felfogásának esillogó talentumát. Olyan taps, mint aminő felharsant az utolsó akkord után, nem tüntetés, de osztatlan hódolat volt a zeneszerzőnek virtuóz-kadeneciái előtt, miket a bájos *Harriet* anyagi szépséggel interpretált. Csodálattal néztük játékának mesterségi részét: a nyirettyű kezelést, az ujjak káprázatos lilinkázását a húrokon, a zenei gyönyörűség pedig tulvilági ígézetbe ringatta lelkünket. Nem kevesebbszer, mint négyyszer tapsolták ki, az ifjuság köréből pedig felhallatszott a pódiumra egy ilyen kiáltás is „éljen Kubelikné!“ — — Utána *Paula-nővér* mutatta be, hogy művészi hatalmával milyen urnő a gordonka felett. Popper „*Polanaise de Concert*“-jét adta elő, később, a program 6. száma alatt, pedig a „Magyar ábránd“-ot szöfaltatta meg. Megbámultuk az ő erejét is, fő-

sapkát, ez aztán elég volt neki az egész tél folyamán.

Micsoda inyenkedést vitt végbe vele az öreg: csak az ismerősei tudnák megmondani. Rajta kívül nem is volt ennek ott más fogyasztója, de ő maga kitett volna 4–5 másért, sőt, a mint kiderül, azt sem tudták, mi fán terem.

Egyszer, ugy október végén, még nem volt Nagy Józsefnek ostsapkája. Mit tegyen? Be kén menni Ujhelybe, de ugy ömlött az eső, mint a paranesolat. Bizony nem megy ő be ilyen időbe. Ostsapkának azonban mégis kell lenni. Kell lenni, ha török, ha szakad.

Hát a mint ily gondolatokkal eltelve sétál az ambituson: ott megy a kapu előtt Kis-Tóth Gazsi Gyuri, annak a Tót Gázinak a testvére, a ki a „czigándi kondás lová“-ban az egyik főszerepet játsza. Ez meg arról volt híres, hogy harangozója volt az eklézsiának. Ha harangozó volt, be kellett fordulnia a parókhíára, legalább egy esés jó reggelt kívánni.

Hát be is fordult. Tetszik tudni, hogy megy aztán az ilyen történet:

„Gyuri te, ejnye Gyuri, beh derék ember vagy, mindig meg voltam veled elégedve“ — így szölt Nagy József uram a hálálkodás után. Ez meg annyit jelentett, hogy: neked Gyuri most valahova el kell meaned, mert a tisztelendő ur nem dicsér meg ok nélkül. Ki is derült, hogy bizony Ujhelybe fogsz bemenni. Esik ugyan, de azért bemegy a Gyuri; be, igenis bemegy a tisztelendő urnak, hiszen nem azért harangozó; s csak még azt szeretné tudni, miért menjen be? Ezzel aztán az öreg pap benyult a bugyellárisába, kivett onnan 10, száz tiz o. é. ftokat.

képp pedig nem bágyadó enerzsiáját, a mivel vonóját kezelte. Ujhely becézett kisbögöse, a terem karzat alatti egyik zugolyában, Paulát hallván, most épp oly lekangolt lett, mint oldala mellett előbb már volt Sátoralja-Ujhelynek legelső cigányprimása. Gondolom azért, mert összemérték a cigány-nívót a művészi nívóval s érezték, hogy ha ez ő felettük olyan magasán áll: biz' azt ők matuzsálemi korig sem érhetnék el soha... Paulát kétszer tapsolták ki, Schreyer-papát is, a pompás „leader“-t. — Következett *Tschaikowsky* „*Andante*“ cantabile-ja: egy isteni szép zene, mintha a kerubuk és szerafok éneke hallatszanék le a magasságos égből a mélységes földig. Sajnáltam az újhelyi „nővéreket“ összes növendékeikkel s minden előjáróikkal együtt, hogy a mai koncertről elmaradván, fogalmat nem szerezhetek maguknak a tulvilági szépről. A rengeteg sok és falrengető tapsért szerzelékül még két kvartettet adtak elő a Schreyer-nővérek, a kik egyenkint és mind a négyen kivívták mguknak az „aradi nevet“, vagyis feledhetetlen hősni lettek Ujhelyben az aradi zenekonzervatórtum híreinek és a Schreyer-névknek. — Akik nem jöttek el erre a koncertre, erősen bánhatják. A kedves Schreyer-nővéreknek a nyújtott szellemi és erkölcsi nagy gyönyörűségért sok-sok éljént küldünk utánok és szeretnők, ha művészi hódító körútjokban utolérné őket valahol ez az egy kérés szavunk és meg is hatná őket: a vizontlátásra!

Gutenberg-émlékünnep. A lefolyában épp oly tanulságosnak, mint szépnek ígérkező Gutenberg-ünnepre, mely mához egy hétre koncerttel, szedőversenynyel és táncmulatsággal kapcsolatban fog a vármegye székházában lezajlani, a n. é. közönség figyelmét tisztelettel felkéri: A rendezőség,

A reformáció emlékűnnepe. A sárospataki ref. főiskola szerdán, okt. 31-én, méltóan ünnepelte meg a reformáció megalapításának 387. évfordulóját. A tanítások egész napon, a főiskola minden szakán szüneteltek. Délelőtt 9 órákor istentiszteletre vonult a tanuló ifjuság tanáraival együtt a főiskolai imaterembe, hol *Novák Lajos* főiskolai lelkész imádkozott mély bensőséggel és mondott hálát e nap áldásaiért. Délután $\frac{1}{2}$ 3 órákor ugyanezen az imateremben az *émlékűnnepe* (a városból is sokan voltak jelen) a következő műsor mellett ment végbe: 1. *Luther éneke*, előadta a főiskolai énekkar. 2. *Alkalmi beszéd*, tartotta Illyefalvi Vitéz Géza jogtanár. 3. *A reformáció emlékűnnepe*, írta Csik Dániel, szövalta Molnár István hittanhallgató. 4. *Magyar gályarabok éneke*, előadta a főiskolai énekkar. 5. *Isten*, írta Rudnyánszki Gyula, szövalta Farkas Andor joghallgató. 6. *A gályarab*, írta Szuhay Benedek, szövalta Szabó László VIII. oszt. tanuló. 7. *Gusztáv Adolf hatyu-éneke*, előadta a főiskolai énekkar. r. l.

Halálozások. Özv. *Priviczky Sámuelné*, szül. *Reguly Julianna* urasszony Sajó-Hidvég községben a f. évi október 31-én, életének *nyolcvanadik* évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Földi maradványait november hó 2-án d. u. helyezték örök nyugalomra Sajó-Hidvégen, az ev. egyház szertartása szerint általános részvét mellett. *Pethő Dániel*, S.-Hidvég község népszerű

„Ezért Gyuri mindért ostsapkákat fogsz hozni. Felmegy a piacra, ott árulják a zsidók, vagy a tótok. Veszél 10 ft árat. Van most ott elég, ilyenkor tél előtt nagyban árulják. Itt egy zsák. De jól jegyezd meg: ostsapkákat hozol. Amennyi csak telik a 10 ftból, mindért hozol. — Megértetted? Ostsapkákra van szükségem. Kérdezd, hol van itt ostsapka és vedd meg, végy annyit, a mennyit vehetsz 10 ftért.“ . . .

— Jó. . . Ennyit mondott Kis-Tóth Gazsi Gyuri, azzal kapta magát, ment Ujhely felé. Az öreg még nézte, sokáig nézte, mint verődik keresztül a sártengeren, azzal befurdult, esettentett a nyelvvel, mint a ki az este már a legkitünőbb ostsapka tulajdonosa lesz.

Kis-Tóth Gazsi Gyuri ott megy az uton, Ujhely felé. Szél fujja, eső veri; sár marasztja, de Gyuri csak megy. . . Milyen boldog is, hogy örömet szerezhet a tisztelendő urnak. Hej, még akkor a tisztelendő urnaknak szerettek örömet szerezni a Gyurik, meg a Jánosok. Nem volt még akkor szocialista világ — — —

De hát minek a tisztelendő urnak az a sok rozszapka. . . Jön a tél, a napnak nincs csak egyetlen egy kocsisa, a káposztaültetés ideje messze van, minek hát az a papnak, minek 10 ft áru, egy zsákra való. De hát legyen meg az Urnak akarata. Csak az a kérdés, összeszereshet e 10 ft árat?

De azért paranes a paranes, hogy annak meg kell lenni. . .

Az egyik sarkon ott árulta a zsidó a gyékényen a rozszapkákat. Uraságtól és parasztoktól levetett rozszapkák voltak. Annyi tellet

jegyzője, szeretett anyósát gyászolja az elhunyt ban Béke lengjen haló porai fölött!

— Özv. *Thomán Vilmosné*, szül. *Herskovits Johanna*, a kiterjedt rokonság nevében is, megtört szívvvel jelenti felejtethetlen férjének, *Thomán Vilmosnak*, Sátoralja-Ujhelyben, a f. évi okt. hó 27-én, életének 66-ik, boldog házasságának 34 ik évében hosszas szenvedés után történt elhunytát. A megboldogultban Thomán Dávid dr. vármegyei tb. ny. főorvos édes testvéröcsesét, Teich Zsigmond Ujhely városnak megjubilált ötven éves kereskedője pedig szeretett sógorát gyászolja. — Béke hamvaira!

Időjárás. Eddig nincs ok a nagyobb panasra, mert a várva várt jó öntöző esők után, a közben volt egy-két deres éjszakát leszámítva, megenyhült és tartósabban borongósna maradt az idő, mi alatt mezei gazdáink kényelmesen és jól végezhetik Isten nevében a szántásnak és vetésnek veritékes munkáját.

Új házaspár. *Hoffman Mátyás*, évekkel ezelőtt a s.-a.-ujhelyi k. r. főgimnáziumban h. tanár, jelenben pedig újvidéki kir. főgimn. r. tanár, Ujvidéken a f. évi okt. 30-án vezette ol-tárhoz *Tisiotti Teréz* kisasszonyt. — Az új házaspárnak elmulthatatlanul tartós boldogság legyen osztályrésze!

Lopás. Kolozvári Anna takaritoné panasolta a minap a rendőrség előtt, hogy lakásából, mig hazulról elment, 45 koronáját a ládából elloptak. Kinyomozták, hogy a lopást Kóka Mari, a panaszos szomszédságában lakó 11 éves kis lány követte el, a ki a pénzt nevelő anyjának adta, a miért aztán nem a kis leányt, hanem a jőféle szsony büntetik meg.

Sulyos baleset. *Begala János* sátoralja-ujhelyi származású 16 éves fiut, a ki *Lyócsa András* gőz- és vízerőre berendezett malomban három hónap óta mint fűtő volt alkalmazva, a m hó 30-án reggel sulyos baleset érte. A mint ugyanis bement a gépházba, hogy a körfürész mozgásba hozó kereken véletlenül összecavarodott szíját megigazítsa, balkezelével a szíját megfogta s ez volt nagy bajának okozója, mert a rohanó szíj kezét és karját elkapta, a kerekig ragadta úgy, hogy karja könyökön alul kiszakadt s a földre esett. Segítségét többé nem használt, mert mind ez pár pillanat alatt történt. A szerencsétlen megcsönkült fiut rögtön a kórházba szállították, a rendőrség pedig megindította a nyomozást: vajjon nem-e terhel valakit ez esetről vétkes gondatlanság?

Uj plebános. *Gruschka Lajos* r. k. lelkész, *Windisch-Grätz* hercegnél S.-Patakon Lajos hercegfának volt nevelőjét, Sárospatak város róm. kat. plebánosává nevezte ki a herceg.

Országos vásár. Ujhelyben holnap országos vásárt tartanak. Ezzel együtt megemlitjük, hogy Ujhelyben sertésvész miatt a zárlat elrendeltetett s a sertésvásárok betiltattak.

Uj tanítónő. A vallás- és közoktatásügyi minister *Székely Piroska* okl. tanítónőt a nagymihályi állami elemi iskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

Eljegyzés. *Unghváry Sándor*, a czegeledi Unghváry László-féle hírneves gyümölcsfaiskola-vállalat cégvezetője és baltagja, jegyet

a 10 ftból, Gyuri mind megvette. Az emberek nevelték, a zsidó örült.

De Gyuri is örült, a mint a hátra vette a rozszapkával telt zsákot. Mi volt neki sár, szél, zivatar, esak hogy teljesithette a rábizottat.

Czigándon kint ült Nagy József a parókhiai ambituson, kint ült, többet magával, sok-sok vendégekkel, mert épp *Vilma*-estéjét akarták ülni, a felesége névestéjét. Az ambitusról messzire lehetett látni, a mint *lubickolt Kis-Tóth Gazsi Gyuri*, vállán az ostsapkákkal. Csettintett a nyelvvel Nagy József, felséges lakomát fognak ülni. Milyen derék ember is az a Gyuri!

Gyuri megérkezett. Csakugy izzadt a teher alatt. Be sem ment, ott az udvaron hagyta kibontani Nagy József a rakományt. A Gyuri kivette az első sapkát. A pap nagyott nézett. Szemöldöke összehuzódott, homloka ráncot vetett és lesujtó pillantást vetett Gyurira.

— Atkozott: hát mind ilyet hoztál?

Gyuri azt hitte, hogy talán az árat sokalja a pap, mert a mint az elsőt kiemelte, hozzátette, hogy ez 30 kr volt.

Kivette már a másodikat. Ez egy sokkal jobb sapka volt, s már csak 25 kr volt az ára. Igy szedte ki az összes rozszapkákat mindenik árával hűségesen beszámolván.

Csak ak! or nézett nagyot, mikor Nagy József elmondott egy keserves litániát, — de ezt is abbahagyta, a vendégek kitörő kacagására.

Ez a czigándi ostsapkák története.

Péter Mihály.

váltott Nagy-Körösi idős özv. Czira Lajosné leányával, *Marcával*.

— **A sátoralja-ujhelyi kölcsönös öns.** hitelszövetkezet fennállásának immár közel egy évét tölti be, s mint a törzsbetűk száma igazolja, hivatásának megfelel, mert egyrészt kivált a szegényebb osztályt takarékoságra serkenti, másrészt a pontos befizetések által képes tagjait olcsó kamattal mellett kölcsönrel ellátni, mai számunkban ismét törzsbetűk jegyzésére hívja fel a szövetkezet legkivált a vidéki közönséget, melynek cheque lapok életbe léptetése által könnyen lehetővé tette a heti befizetések módját. (Btt.)

— **Megölte a pálka.** Marmuscsák György mikóházi származású 32 éves napszámot f. hó 1-én éjjel a Palotás-utcán halva találta. A városi főorvos véleménye szerint agyutaütés következtében halt meg. Nagy korhely volt az istenadta, a pálka ölte meg.

— **A „Zemplén 1901. évi naptára”** e héten végképp elhagyta a sajtót, s kikerült a könyvkötő műhelyből is és az előfizetőknek olyan sorrendben, mint a megrendelés történt, ki fog küldetni. A naptár — melynek irodalmi részét már ösmertettük — a sajtó alól most kikerült „Hivatalos Rész”-ében I–XII. fejezetre oszlik. — I. Fejezet: *Zemplén-vármegye bizottsága* (melyben a legtöbb adót fizetők és a választott bizottsági tagok névsora betűrendben, lakóhelyeik megnevezésével kapcsolatban, foglaltatik) — II. Fejezet: *Vármegyei bizottságok, küldöttségek és választmányok.* (Ebben a fejezetben 32 csoportban vannak az illető bizottsági, küldöttségi és választmányi tagok felsorolva). — III. Fejezet: *Zemplén vármegye tisztai kara, segéd-, kezelő és szolgazemélyzete.* — IV. Fejezet: *M. kir. állami hivatalok* (Bentfoglaltatnak: törvényszék, járásbírók, ügyészet, pénzügyigazgatóság, adóhivatalok, pénzügyi bizottságok, államépítészeti hivatal, folyamamérnökség, kultur-mérnöki hivatal, államvasutak, tanfelügyelőség, posta- és táviró-hivatalok, állami erdőhivatal, honvéd-zászlóalj, népfelkelő járásparancsnokság, csendőrszárnyparancsnokság, dohánygyár és dohánybevéltő hivatal személyzetei.) — V. Fejezet: *Fő-, közép- és szakiskolák.* — VI. Fejezet: *Kisdedvők.* — VII. Fejezet: *Egyesületek, karok, társulatok, testületek.* (Névszerint: a magyarosító a gazdasági, az árvasegítő és jótekonysági, a községi és körjegyző, az izraelita, és általános tanító és az orvos-gyógyszerész egyesület; továbbá: az orvos-doktorok, községi és körorvosok, állatorvosok, gyógyszerárak, köz- és magánkórházak, ügyvédök, vízszabályozó társulatok, ipartestületek stb.) VIII. Fejezet: *Szerkesztőségek.* — IX. Fejezet: *Pénzintézetek.* X. Fejezet: *Községi címtár.* (Közli a vármegye területén lévő 451 községet járásként és jegyzősége szerint minden községben, az előjárók, a lelkészek, tanítók neveit felekezeti jellegeik szerint; Sátoralja-Ujhely rend. tan. város neve alatt a szakbiztosítók és tanügyi területek tagjainak a névsorát is.) XI. Fejezet: *Zemplén-vármegye községeinek utolsó póstája és táviróhivatala.* (Ezt a közérdekű fejezetet naptárunk részére most is *Unghváry Ede*, sztrópkai m. kir. postamester volt szíves egybeállítani még 1900. aug. 10-én. A naptár szerkesztőjének gondja volt arra, hogy az aug. 10-től máig történt változások naptárunknak e minden nap útmutatóul szolgáló fejezetében a legutóbbi állapot szerint kiigazítva kerüljön naptárvevő közönségünk elé.) — XII. Fejezet: *Hazai nevezetesebb törvényeink, betűrendben.* — Következnek még: Az országos vásárok, bélyegfokozatos táblázatok, posta és táviró tarifák táblázatai, vadászati naptár stb. stb. közérdekű csatolmányok, úgy hogy a 150 oldalra terjedő naptár minden ízében csakis zempléni tárgyú és vonatkozású s így egymagában többet ad Zemplénről a zemplénieknek, mint nyugtanak az ország összes naptárjai együtt véve! Ez a magyarzata, hogy a Zemplén Naptára, immár nélkülözhetetlen segéd-könyvvé vált Zemplénnek nemcsak minden hivatali körében, de művelt családjában is. Eppen ezért, mert a közérdekű minden irányban oly gondosan kiszolgálja, melegen ajánljuk egész Zemplén-vármegyére t. nagyközönségének szíves érdeklődésébe! Ara — dacára annak, hogy a naptár terjedelemben bővült — maradt, mint volt: 90 fillér. Póstán küldve: 1 K. Naptárunk könyvtáru uton is beszerezhető. Eladásra felmaradt készletünk 1000 példány.

A „Zemplén” naptárának kiadóhivatala.

— **A ránc-herlajni fürdőben** több és különféle águ ipar bérbeadása lesz f. é. nov. hó 22-én versenytárgyalás útján biztosítva. Az erre vonatkozó híradást lapunk mai számában találják az érdeklődők.

— **Hetedik magy. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték.** Az előtűnk fekvő tervezet szerint az I. osztály húzása már november 15. és 16-án lesz, mely alkalomból figyelmeztetjük olvasóinkat azon körülményre, hogy ezen sorsjáték esélyei csak akkor lesznek teljesen kihasználva, ha a játékot már az I. osztálynál megkezdjük. Több oldalról értesülünk, hogy ezek alkalommal a kereslet

ismét igen nagy, ezért ajánlatos, ha mindenki jókor beszerzeni sorsjátékát. A sorsjáték ára az I. osztályhoz: $\frac{1}{2}$ sorsjáték 12 korona, $\frac{1}{3}$ sorsjáték 6 korona, $\frac{1}{4}$ sorsjáték 3 korona $\frac{1}{5}$ sorsjáték 1 korona 50 fillér. Ha körültekintünk a különböző föléjárások között, akkor Török A. és Társa bankházát, Budapest Váci-körút 4/a, mely egyike a legnagyobb detail üzleteknek, ajánljuk, mert ez a cég nagy szerencsével játszik és körülbelül 4 millió korona nyeresémet fizetett ki a vevőknek. Aki Török A. és Társa budapesti bankházában Váci-körút 4/a sorsjátékot vásárol, a legjobb kezekben van.

— **Forduljunk mindig az első forráshoz.** Ha valahol, úgy bizonyára helyén van ez osztálysorsjáték beszerzésénél. Habár ugyanis az osztálysorsjáték rendkívül nagy nyeresési esélyeket nyújt és — mint ez be van bizonyítva — ezeket jólétre, sőt nagy vagyonihoz is juttatott, a sorsjáték intézménye mindennek dacára föltétlenül megkívánja, hogy a sorsjáték teljesben megbízható helyről szerezzessék be. A sorsjátékvásárlónak megnyugvással kell bírnia arra nézve, hogy az eladó részéről történő hibákért — a mi különféle okból könnyen előfordul — az eladó nyeresémen esetén bármely összegű kárért képes legyen teljes szavatosságot vállalni; az ily tévedésekért t. i. első sorban az eladó felelős. Hogy tehát a vevő minden tekintetben megnyugvást találjon, ajánljuk mint a legmegbízhatóbb beszerzési forrást a „Nemzeti Pénzváltó Részvénnytársaság” (Budapest Haas-Palota), mely az ország legnagyobb osztálysorsjáték-eláruló helye. E társaság osztálysorsjátékai eredeti áron (utánvét mellett is) ad el, még pedig teljesen költségmentesen; sorsolási jegyzéket ingyen küld szét; nyereseményeket azonnal titoktartás mellett bármely összegben kifizet. E mellett a legnagyobb biztonságot, tehát minden irányban előnyöket nyújt, a mi egy oly előkelő intézéstől, mint a „Nemzeti Pénzváltó Részvénnytársaság”, várható is.

— **Vásároljon osztálysorsjátékot** Lukács Vilmos bankházában Budapest V. Fűrdő-utca 10., egy egész 12 kor., egy fél 6 kor. egy negyed 3 kor. egy nyolcad 1 kor., 50 fill.

Selyem bálí ruha

6 frt 30 krtól feljebb — 14 méter! postabér és vámmentesen szállítva! **mintákat pedig postafordul-tával** küldenek: valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként,

Henneberg G (cs. és k. udvari szállító) **Selyem-gyárak Zürichben.**

— Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

Irodalom.

Az **„Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez”** c. havi folyóiratunknak 1900. évi, egy-szersmind a VI. évfolyamnak **novemberi** füzeté a következő tartalommal jelent meg: 1. Árpád-kori sírleletek Zemplén-vármegyében. (4. folyt. és vége. Képpel). Irta: *Dókus Gyula*. — 2. Zemplén-vármegye történelmi földrajza (XXVIII. közl.) Irta: *Dongó Gy. Géza*. — 3. Zemplén-vármegye politikai és helyrajzi ösmertetése. (59. folyt.) Latinból: *Dongó Gy. Géza*. — 4. Történeti jegyzetek Zemplén-vármegyéről. (59. folyt.) Latinból: *Dongó Gy. Géza*. — 5. Babotsay Izsák naplója. (10. folyt.). Közli: *Hubay Kálmán*. — 6. Szirmai András naplója. (53. folyt.) Közli: *Karsa Ferenc*. — 7. Adatok Páczin és a páczini kastély történetéhez. (1.) Közli: *Lojda József*. — 8. Rafajóczy község vázlatos története. Irta: *Unghváry Ede*. — 9. **Levelesládák:** Egy határjáró osztálylevél 1337-ből. (2. folyt. és vége.) Latinból: *Dongó Gy. Géza*. — 10. Egy birtoktár-író levél 1657-ből. Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 11. **Tárca:** Az 1831-iki parasztlázadás történetéhez. (2. folyt.) Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 12. Zemplén a forradalom után. (4. folyt.) *Vadnay György* naplójából. Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 13. **Csarnok:** Sátoralja. (Árpád-kori néprege után.) Irta: *Fischer Ármán*. — 14. A szerkesztő póstája. — 15. Képes Táblázat az „Árpád-kori sírleletek Zemplén-vármegyében” c. közleményeinkhez. — Az **„Adalékok”** jövő, vagyis december havi füzeté a VI. évfolyam **Tárgy- és Névmutatóját fogja tartalmazni.** — A havonként 2–2 nagy iven megjelenő „Adalékok” előfizetése egész évre (12 füzetre) csak 4 korona 80 fillér. — **Melegen ajánljuk mindenkinek, a kit vármegyénk viszontagságos története érdekel; főképp pedig ajánljuk a vármegyeheli községek figyelmébe, már csak azért is, mert ebben az évfolyamunkban folytatódik közsegeinknek külön-külön történeti és helyrajzi ösmertetése.** — Az előző évfolyamokhoz **disztes könyvtáblákkal folyton szolgálhatunk.**

Ünnepi számok. A szépirodalmi lapoknál régen gyakorolt szokás, hogy új előfizetési negyed újításkor jobban szerkesztett — ugynevezett ünnepi számokat adnak. A **„Képes Családi Lapok”** ez en gyakorlat alól kivittet képez mert ezen képes szépirodalmi lap évente ötvenkészer ad ünnepi, vagyis kitűnően szerkesztett számot. Ad azonkívül évente minden előfizetőjének négy kitűnő író tollából eredő teljes regényt, „Hölgyek Lapját”, **Divatot**, egymással való szellemes csevegésre az előfizetőknek teret nyúl és minden újévkor külön igen értékes ajándékkal kedvest kedik. Mindazért pedig negyedévre csak 3 koronával lehet előfizetni a **„Képes Családi Lapok”** kiadóhivatalába Budapest, VI., Ó-utca 12. szám Ujnonnan belépo előfizetők is megkapják az igen értékes újévi ajándékot és a **„Képes Családi Lapok”** regénytárának bármely kötetét 2 koronával helyett 40 fillér kedvezményeztet áron. **Mu tatványtárat kívánatra ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.**

Egyesületi élet.

A magyar nyelvet és népnevelést Zemplén-vármegyében terjesztő egyesület f. hó 5-én, azaz holnap, d. e. 9 órakor a vármegyeháza kistermében választmányi ülést tart.

Meghívás.

A *Sátoralja-ujhelyi kereskedelmi társulat* — a kassai keresk. kamara megkeresése és nyújtott pénzbeli segédelme következtében — a *keresk. segédek részére az idén is 3 havi továbbképző esti tanfolyamot rendez.* A tanfolyam tárgyai: keresk. irály, keresk. számtan, könyvvitel, áru és keresk. ismeretek. — Ennek folytán tisztelettel kérem a tanfolyamra jelentkező keresk. segéd urakat, szíveskedjenek *folyó hó 4-én d. u. 5 órakor az isk. helyiségében* a tanítás idejének meghatározása céljából megjelenni.

Sátoralja-Ujhely. 1900. nov. 2.
Schneider J.
isk. igazgató.

Köszönet.

a *mező-laborczi tűzkárosultak részére nyújtott adományokról.*

1. Rovna község részéről 4 zsák burgonya és 1 zsák gabona; 2. Nagyságos Ehrenheim Ferdinánd urtól, Klein Zsigmond dr. ur által kifizetve, 20 korona. Ezekért úgy a tűzkárosultak mint a segélyosztó-bizottság hálás köszönetét nyilvánítja a nemesszivü adakozóknak.
Mező-Laborez, 1900. október hó 31.

Hladonik János,
körjegyző.

Nyilvános számadás. A tokaji fiataloság 1900. okt. 27-én és 28-án tartott szini előadása alkalmával felülfizettek: *Bergler Gyula, Vecsey-Oláh Miklós, Engel F. dr., Kudász Kálmán* 4–4 koronát, — *Horváth János, Füzeséry Ödön, Balica József, Pogány László* 2–2 koronát, — *H. K. 1. koronát, — N. N. 60 fillért, — R. F. S. Mádról, M. Z. 40–40 fillért, — Kerekes István* 10 fillért. — Fogadják a nemesszivü felülfizetők a rendezőség hálás köszönetét.
Tokaj, 1900. nov. 2.

Kalmár József, ellenőr. *Szász Géza,* pénztáros.

Műkedvelők előadása. Tokajból írja levelezőnk: **Műkedvelő** iparos ifjaink önképzésük terén dicséretes buzgóságot fejtenek ki. **Alig pár** hó lefolyása alatt immár harmadizben lépnek a közönség elé, mint műkedvelő színészek. E harmadik előadás tárgya **Rákosi Jenő** népies drámája, *Magdolna* volt. A műt hó 27 és 28-án, tehát két egymásután következő este adták elő, dicséretes erkölcsi és anyagi sikerrel. A szombat esti előadás inkább nevezhető főpróbának, a mennyiben a megeredt eső miatt igen kevés volt a néző közönség, azonban a vasárnap esteli előadáson már jól eső örömmel szemléltük a nézőtétlen városunk értelmiségét s polgári közönségét. Örömmük telt a jól alakított szerepek egész sorozatában, az összevágó játékban, szabatos rendezésben, mely magasan tartotta az előadás színvonalát. — A címszerepet **Ligethy** asszony — hivatásos színésznő — adta és szép alakításában méltó társai voltak: **Czibere István, Gyömbér Mihály, Kalmár József** (kitűnő huszár), **Korlik István** (remek komikussal ábrázolta **Siskó** segédjegyzőt), **Putz Rezső, Frank Feri, Szathmáry** mind jól megállták helyeiket. A női szereplők is mind feladatuk magaslatán állottak; a két **Smogrovits** nővér, **Fabián Aladár** úrnő, **Ször Erzsike, Tóth Ilonka** pompás alakítást nyújtottak. **Tóth Ilonka** kisasszony remek, tiszta magas szoprán hanggal rendelkezik, mely a rosz akusztikájú teremben is nagy hatással érvényesült, **Frics Margit** kedves kis **Magduska**. A kis **Császár Pityu** (9 éves fickó) bátor **Matyi** postás, **Fabián Aladár** pedig ügyes **karnagy** volt. — A közönség sűrű tapssal, számos kihívással jutalmazta a szereplők buzgóságát s fáradozását, mely az önkéntes **„Tüzlőt Testület”** és **„Polgári Enekkar”** javára is szépen jövedelmezett. D.

TANÜGY.

A **Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata.**

— Rovatvezető: **Molnár Gyula.** —

Kéziratok rovatvezetőhöz S.-A.-Ujhelybe küldendők.

A **„Zemplén-vármegyei Tanító-egyesület” választmányi ülésének és közgyűlésének lefolyása.**

(Folytatás és vége.)

A közgyűlés befejezte után a tanítóság — híven a programhoz — **Szerencs** nevezetessé- **Folytatás a II. mellékleten,**

geit tekintette meg. Először is az új állami iskolába vonult, melynek diszes épülete, modern berendezése fényesen hirdeti a lakosok áldozatkészségét, a kulturális téren való nagy haladását. Innen Persenszky Károly szerencsi állami tanító kalauzálása mellett az év. ref. templomhoz ment a társaság, melynek sirboltjában pihennek Rákóczy Zsigmond, erdélyi fejedelem hamvai. A sirboltban egy urna látható, abban vannak elhelyezve a fejedelem földi maradványai, a sirbolt felett pedig négyoldalu hasáb alakban terméskő és márványból készített sir-emléke áll, melynek domborművei azonban kíméletlen kezek által letörték.

A Rákóczy-emléktől az egész társaság vizsament ismét a gyűlés helyéül szolgáló nagy terembe, melyben a zöld asztalok helyét már fehér asztalok foglalták el s a szerencsi banda ugyanezek húzta a szebbnél szebb magyar dalokat. — Három óra felé járván az idő, mindenki igyekezett helyét elfoglalni, hogy így annál hamarabb kielégítthesse a gyomor kíváncsalmait. Az ebéd gyorsan folyt le, a mi részét a pontos kiszolgálásnak, a mi a vendég-éltetés dícséret, másrészt pedig annak tulajdonítható, hogy még hátra volt a község egyik főnevezettségének, a cukorgyárnak megtekintése. Gyorsan ment az ebéd, természetesen a szebbnél-szebb pohárköszöntők is gyors egymásutánban következtek. Az első felköszöntőt a társaság eljenzése között Hodossy Béla, egyesületi elnök mondta fenkölt gondolkozású vezérünkért, dr. Wlassics Gyula őccellenciájáért. Magas szárnyalású beszédében megemlékezvén az ő atyai jó szívéről, a tanítószáz iránti szeretetéről, azokról a nagy alkotásokról, melyeket a tanügy s tanítószáz érdekeinek előbbrevitele érdekében létesített, kívánta, hogy a haza, a tanügy és szerettei javára boldog megelégedésben sokáig éljen — Utána Schneider Jakab a szerencsiekért, kik a tanítószázot oly szívélyesen fogadták községük falai között s történelmi nevezetességekben gazdag lakhelyükhöz méltóan a haladás, a művelődés zászlaját lobogtatva ernyedetlenül munkálnak a haza, a nemzet javán, üritett áldomás-poharat. Erre Bányay János gk. esperesplébános emelt poharat, szép párhuzamot vonva a tanító és szüle nevelési munkássága között, hangsúlyozva a tanítói pálya fontosságát, magasztosságát, a tanítókért üritette azt. — Kötse István, egyesületünk új főjegyzője, vármegyénk tanügyének lelkes vezetőjéért, Beregszász Istvánért mondott szépen átgondolt beszédet szünni nem akaró eljenzésektől kísérvé. — Kesső Géza dr. ügyvéd, Szerencs község nevében a tanítóegyesületet, mint a község vendégét éltette szép elokvens beszédében. — Kapitány János a jelen volt szerencsiekért és a község boldogságáért mondott meleg hangú beszédet. Persenszky Károly rámutatva arra az odaadó munkásságra, melylyel a község vezető férfiai a tanügyet szolgálják, annak előbbreviteléért mindent megtesznek, éltette Szerencs község tanügypártoló férfiai. Viti József nemes hévvel előadott szép beszédében a tanító-egyesület egyik nyugdíjára vonult, de még ma is lelkes, buzgó tagjáért, a szabadságharcnak egyik dicső bajnokáért, Csécsi Nagy Pálért emelt pohárt, biztosítva őt a tanítószáz tiszteltetéséről, osztatlan szeretéről. — Ezután Beregszász István, kir. tanfelügyelőnk állott fel s magas szárnyalású beszédében komolyan figyelmeztette a tanítókat, hogy egyedül kinosok, jó hírnevüket megőrizni egyenként és összesen legszentebb kötelességüknek tartásuk, mert ez az — ugymond — a mit tőlük senki el nem vehet, ha csak azt maguktól önként el nem dobják, poharát a tanítószáz jó hírnevéért üritette. Gaál Endre, vármegyénk nyugolomba vonult szeretett tanfelügyelőjét, Nemes Lajos kir. tanácsost, jelenlegi tanfelügyelőnk Beregszász István és egyesületünk derék elnökét, Hodossy Bélát éltette szónoki hévvel előadott beszédében. Hodossy Béla nemesen érő szívétől indítatva feltárta azt a nagy szerencsétlenséget, mely a pusztító tűzvész által Mező-Laborezot és ott működő derék kollegánkat, Borsovay Lázárt érte, felhívta az egyesület tagjait hogy semmi nélkül maradt kartársukon erejükhöz mérten segítsenek, melyben magamneve elől jó példával 4 kor. adományával megnyitotta az utat a könyörület szívek részére. A példa hatott s csakhamar 48 kor. gyűlt össze, a mely a nyomorúság, szükség első napjaiban szerencsétlen kartársunknak nagy segítség volt. — Zsák Frigyesnek Beregszász Istvánért, Gaál Endrének pedig a jelen volt kedves kollegáért, a hölgyekért mondott köszöntője után Hodossy Béla jelezte, hogy még hátra van a napi programnak egyik legérdekesebb pontja, a cukorgyár megtekintése. Erre a vig kedvű társaság átvonult az épen szemben lévő gyárhoz, melybe huszonötös csapatokra osztva mentünk be, minden csapat élén egy-egy tisztviselővel, ki nem csak kalauzolt, hanem körülményesen meg is magyarázott minden egyes

dolgot, a mi pedig nem könnyű feladat, tekintve a gyárnak óriási nagyságát s a levegő 40—50°-nyi hőmérsékletét. Bámulat s esodálattól eltelve szemléltük az emberi ész, szellem hatalmas alkotásait, azokat az óriási gépezeteket, melyek éjjel-nappal szünet nélkül fáradhatlanul végzik munkájukat. Csaknem két teljes óra telt el, míg bejártuk a colossalis épületnek mind az öt emeletét, míg végül néztük a cukornak előállítását, kezdve a szemléstől a répánál, végezve a keveskedésbe küldendő becsomagolt cukornál. A sok járástól elfáradva, az óriási melegtől erősen megizzadva jutottunk ki ismét a szabad levegőre; de fáradtságot, izzadást, szóval mindent elfeledtetett velünk az a tapasztalat, amit szereztünk, különösen pedig az igazgatóságunk az az igazán megkülönböztetett előzékenysége, hogy minden egyes látogatónak *nemzeti színű szalaggal* feldisztett 5 kilos doboz cukrot adott emlékül, melylyel megédesítette s emlékeztetette szerencsi gyűlésünket. Mindezekért a szívességeikért, előzékenységeikért, melyekkel bennünket elhalmoztak, fogadják úgy az igazgatóság, mint a gyárnak minden tisztviselője e helyen is a nyilvánosság előtt a tanítószázának legmélyebb köszönetét.

Ezzel vége lévén a programnak, az idő is előrehaladt, kiki sietett az állomáshoz, hogy ott hagyja azt a helyet, a melyen oly szép és sokáig emlékeztető napot töltött el tanító egyesületünk. En is végére értem referádámnak, de nem zárhatom be soraimat a nélkül, hogy elismeréssel s köszönettel ne adózzam a bennünket oly szívesen látott szerencsieknek, valamint ottani kartársainknak, kik mindent elkövettek, hogy kellemessé tegyék azt a napot, melyet körükben töltöttünk el Isten éltesse boldogan mindnyájukat!

4039. sz. T. Zemplén-vármegye tanfelügyelőségétől.

Körlevél

Zemplén-vármegye összes néptanítóihoz.

A nagymélt. vallás- és közokt. m. kir. ministerium f. évi október hó 5-én kelt 3658 eln. számú rendelete alapján a Tek. Tanító Urakat mihez tartás végett a következőkről értesítem:

A m. kir. központi statisztikai hivatalról és a statisztikai adatszolgáltatásról szóló 1897. évi 35. t.-c. 8. §-a értelmében kis- és nagy községekben, nyilvános, vagy nyilvánossági joggal felruházott iskolákban tényleg alkalmazásban levő elemi iskolai tanítók, tekintet nélkül az iskola fentartókra, vagyis az iskola jellegére, egy számláló kerületben a számláló biztosi tendők ellátását, ha a járási fősolgabíró által számláló biztossá kinevezettek, a törvényben biztosított díjazás mellett elvállalni kötelesek.

Megjegyzem, hogy azon tanító urak iskolái, kik a népszámlálással megbízottak az ide vonatkozó ministeri rendelet szerint 1901. január 1-től 6-ig szünetelhetnek.

Sátoralja-Ujhely, 1900. november 1.

Beregszász István,
a tankerület önálló vezetésével megbízott kir. s. tanfelügyelő.

A Tekintetes iskolai előjárók és tanító urakhoz.

Légrády Testvérek kiadásában „Brehm's Thierleben“ című mű magyar nyelven jelenik meg, kibővített és teljesen új feldolgozással, különös tekintettel a magyar rországi faunára és a hazánkat jellemző fajokra.

A mű Méhely Lajos tanár, akadémiai tag szerkesztésében fog megjelenni, mely körülmény annak kifogástalan tartalmáról kezeskedik. Az egész mű 10 kötetre terjed, melyek elseje folyó évi szeptember havában, a másik 1901. március havában fog megjelenni és így tovább félevenként egy-egy kötet.

Az egyes kötetek ára 18 korona, az egész mű tehát 180 korona. Ezen ár lefizetésére nézve a kiadók a tanítványok részére tíz évi részletfizetés kedvezményét nyújtják.

Mint hogy a mű az állatvilág életét behatóan tárgyalja s a magyar irodalom terén hézagpótló munkát képvisel, azt beszerzésre ajánlom.

Kelt Sátoralja-Ujhely, 1900. okt. 2.

Beregszász István,
a vármegye önálló vezetésével megbízott kir. s. tanfelügyelő.

A varannói iskola fejlődése.

A varannói állami iskola lassankint a kívánt rendbe jött. Folyó hó 16-án tartá az állami isk. gondnokság ez ügyben gyűlését; ebben olvastatott a kir. tanfelügyelő azon átirata, mely szerint az államkormány a két tanterem átalakítására az igazgató-tanító lakbérért és a kinevezendő két tanerő fizetését kész fedezni. A gondnokság mivel az igazgató-tanító lakásának két tanteremmé való átalakítása mostani időben

lehetetlen, azonnal gondoskodott két tanterem kibérléséről. Így tehát most ideiglenesen az osztályokat bérelt helyiségben helyezik el, tavaszkor pedig, a mikor az igazgató-tanító lakásáról új építkezések által gondoskodni lehet, megteszik a szükséges átalakításokat. Ez örvéndetes megoldását a kimaradt 80—100 növendék iskoláztatásának első sorban Andrassy Sándor gr. a közigazgatási bizottsági gyűlésen mondott kulturális irányú beszédének, másodsorban pedig lángbuzgalmu kir. tanfelügyelőnk, Beregszász István fáradhatlan tevékenységének köszönhetjük, ki személyesen tárgyalta a ministeriumban ügyünkről, feltárván állami iskolánk fontosságát s 25 éves nemzeti irányú ténykedésének szembetűnő örvéndetes eredményét. — Ilyen üdvös alkotások, ilyen fenkölt gondolkozású férfi vezetése mellett vármegyénk könnyen megszabadulhat a kivándorlás miseriától. r. l.

CSARNOK.

Sátorvára.

— Árpádkori néprege után * —

Írta: Fischer Armin.

Ott, a sátoralja-ujhelyi Várhegy nyugati lejtőjén még mai nap is látszik egy ós régi várfal omladéka. Mint kis gyermek gyakran megmásztam a dűledéket, kotorásztam a lehullott kötőrmelék között s ha néha-néha találtam is vagy egy vasdarabot, ez nem elégitette ki sóvárgó lelkemet; lázasan kutattam az ósrégi időben, nyugtalan lelkem elandalgott a hajdan koron s ilyenkor elmélázva tekinték a hegyről ellátható messzeségbe s a midőn tekintetem újra a várfal omladékain akadt meg, fájóérzettel sóhajtottam: miért is nem tudnak ezek a falak beszélni, hogy elmondanák nekem egy évezred történetét!

A gyermekből férfiu lett. Azóta évtizedek multak el, de az idő ki nem irtotta e tekintetben kíváncsiságomat. Tovább kutattam szülővárosom ósrégi történetét. A véletlen szerencse kedvezett. Egy más vármegyében, egy régi, félig magyar, félig latin nyelven irt pergamennek néhány kiolvasható sora lelki szemeim elé varázsolta azt a régi ujhelyi várat „Sátorvára“-t, a midőn még pompájában büszkélkedett; a midőn Abauj, Ung, Bereg és Szabolcsnak kulcsa volt; a midőn a szépségéről hetedhétországon híres Párics Fruzsinka (a régi írásban Paarych Frousyna) osztotta onnan parancsolatait.

Elmondom, hogy mit olvastam — a hézagos helyeket kitöltve fantáziámmal.

Bodrog-Keresztúrtól fel egész Kassáig még akkor őserdőségek voltak. Napokig eljárhatott az ember, míg egy emberlaktá viskóra bukkant. Ámde azért Tőke (Tewke), ennek az erdőbirodalomnak a Nimródja, a rengeteg erdőségnek minden zege-zugát ismerte. Jól tudta azt is, hogy ő az egyetlen emberi lény, ki ezt a vadak tanyáját bejárja; de tudta azt is hogy a *Bibércz* (Bibeereche) táján valaki belekontárkodik az ő nemes foglalkozásába, a mit onnan sejtett, hogy ezen a környéken igen is gyakran véres volt a talaj, pirostra festé azt az elejtett erdei vadnak frissen kiomló vére.

Eleinte kíváncsi volt megösmerni vetélytársát; de midőn hetekig is hiába nyomozta a jogbitort, kíváncsisága boszura változott. Megesküdtött tehát, hogy nem nyugszik, míg az orvadásznak nyomába nem jut.

Egy szép októberi napon ott barangolt Tőke a Bibércz körül, midőn nyilsebesen nyargalt el mellette egy megsebbzett őz. Testéből még kiállott a beléje lött nyilvesz. Kutya hátra parancsolni és egy sűrű bokor mögé lapulni egy perc műve volt.

Ott várta türelmesen az orvvadászt. Türelmémet dusan jutalmazta a perc. A friss vényom után sebes léptekkel iramodott valaki a tisztásról a sűrűség felé.

Ámde lövésre kész karját, mintha szél ütötte volna meg, lebocsátja Tőke és ámultában egy darabig mintha kőbálványnyá meredt volna, szóltanul nézett a lihegő alakra. Végre felosudik, rejték helyéből kilép, az alak elé rohan, térdre bocsátkozik s így szól:

— Ki vagy te tulvilági lény, a ki engem, az embergyűlölőt, egyszeri megjelenéseddél elbűvölni képes valál? Angyal! . . .

Hát biz ez a nő, szépség tekintetében, igazán angyalnak látszott inkább, mint embernek. Ilyennek képzelhették a régi görögök Afroditét. Egészséges test, karedu derék, majdnem földig érő hosszú fekete haj, égszínkék szem, vigságos szép arcák, eperpiros ajkak, pajzán mo-

* Az „Adalékok“ most megjelent novemberi füzetéből mutatoba közöljük.

soly, picinyke lábak jellemezték a nő szépségét; de ezeken kívül megjelenésével, testtartásával, szóval egész énjével is a férfi szívet legott elvarázsolá.

Csak egy pillanatra lepődött meg a hirtelen eléje bukkant férfi megjelenésétől a leány, a másik pillanatban már újra tiszteletet parancsoló lénynyé vált.

— Mondja meg uram — válaszolt egykedvűen — nem látott egy megsebzett özet erre felé szaladni?

Tőke most már nemcsak hogy látta az angyali szépségű nőt, de hangját is hallotta. Oh ez a hang egészen elbűvölő!

— Hadd fusson az az őz — szólott Tőke — a meddig ereje engedi, hiszen nyilad ugy sem oda talált, hová tegzedből célozál; ide nézz te Istenő — ezzel felszakítá mellén az inget — nyiladdal ezt az erős szívet sebzéd meg! Oh! könyörülj rajtam, gyógyítsd meg ezt a fájó sebet!

A leány hamiskásan csettintett egyet nyelvvel és kacagva mondá:

— Ejnye de hamar!

Tőke még mindig térddepelt. Lehajolt tehát hozzá a esodaszép leány, ujja hegyével megérinté karját s mondá:

— Kelj fel, segítsd a vadat elfogni!

Ez az érintés mint delejes áradat futott végig a férfi testén; felugrott és szerelme mámorában át akarta ölelni a leány derekát; ez azonban ügyesen kisiklott karjai közül s a következő percben már futott a vad után. Tőke mindenütt a leány nyomában. A lázas hajsza azt eredményezte, hogy a nő átbukott az elvérést folytán elesett vadon. Tőke és Fruzsinka tehát újra együtt voltak.

— Te angyal, vagy bármely küldöttje a mennyégnek, akárhová futsz is, én követlek, miként követni szokta a hű eb gazdáját.

— En nem vagyok angyal — szólott Fruzsinka — sem a mennyégnek küldöttje. En Párics Fruzsinka, a Párics György leánya vagyok. Tul a Bodrogon (a régi írásban „Zmoljica“ elnevezés van) a mi lakásunk, de arra kérék, ha életed kedves, ne próbáld meg, hogy engem oda elkísérj, mert atyám, ki erejével a farkast egy csapásra leüti, féltékenyen őriz engem s jaj lenne annak a halandónak, a ki remtelakában őt háborgatni merészelné és kétszeresen jaj lenne annak, a kinek eszébe jutna engem elkérni ő mellőle.

— No hát, Fruzsinkám, angyalom, én leszek az a bátor ember, ki ezt megteszi; de ezt nem is kell bátorságnak nevezni, hiszen érted szívesen feláldoznám életemet.

Es hiába való volt Fruzsinkának minden lebeszélése, kérése, könyörgése, intése, fenyegetése, Tőke szívósan ragaszkodott elhatározásához és nem tágitott a Fruzsinka oldala mellől egy tapotat sem.

Igy jutott Tőke a folyóhoz, hol néhány nyers bőrből összetákolat alkotmány a parthoz volt kikötve; ez volt Fruzsinkának közlekedő eszköze a vizen át. A vadat a tutajyszerű alkotmányra lökték. Ráállott Fruzsinka is, Tőke is. Azután feloldották a tutajt s megkezdődött a tulsó part felé való evezés. Hanem a bőrtőlöböl készült tutaj köteleke egy a vízből kiállott fatuskótól elszakítva szétmállott, és a fatuskó, a férfi, leány, kutyák és az elejtett vad a folyó sebes árájába zuhantak. Tőke, egy pillanatig sem habozva, megragadta imádottját, magához szorítá s úgy uszott át vele a tulsó partra.

Azon esuronvizesen érkeztek Fruzsinka apja elé. Az öreg nem tudta, mit bámuljon inkább: a vízbe mártott alakot-e, vagy az ismeretlen idegent?

— Édes apám — szólott Fruzsinka a még mindég ámuló Páricshoz — nézd e férfit; ha a sors mellém nem rendeli, leányod azóta a folyó fenekén aludná siri álmát. — Azután elbeszélte a véletlen találkozást s a történet előadása közben oly szépen tudta megvédeni Tőke tolokodását, hogy az óriás erejű, hirtelen haragu Párics még a házába is behívta, hogy megvendégelje leányának megmentőjét.

— Hozott Isten fiatal ember — mondá az öreg — légy a mai nap az én vendégem; pihend ki a nap fáradoalmát, holnap viradat után elkísérlek a Bodrog tulsó partjái.

A fiatal Tőke megköszönte a szíves látást, de kijelenté, hogy ő innen távozni nem hajlandó, hogy ő kész akár rabszolgájává is lenni, csak-hogy Fruzsinkát mindennap láthassa.

Párics elképedt Tőkének e vakmerőségén s csak a leány könyörgő tekintetének köszönhette Tőke, hogy a vasököl egy csapással le nem teríté; sőt a midőn Fruzsinka átölelte apja nyakát és megcsókolta a felgerjedt indulattól halántékán felduzzadt ereket, lecsillapult a Párics haragja, magába fojtá vad dühét és így válaszolt:

— Nem kértem, ki vagy... Látom, hogy magyar ember fia; de tudd meg, hogy halatlan dologra vetemedtél. Maga a bán kérte mártólem Fruzsinkát, de én egyszerűen megtagadtam tőle. Oszintén megvallom, hogy neked is tagadó választ szeretnék adni, de neked Fruzsinkához jogod van, hiszen életét mentetted

meg. Tehát reményt nyújtok, legalább a reménynek ez a vékony fonala kösse hozzánk a lelket. Ezt megtehetem. — Ezzel megragadott egy három éves tölgyfát, melyet mint dudvát tépett ki a földből gyökerestől és észak felé mutatott avval.

Nézz oda és figyelj jól, mit mondok fiatal ember! Látod azt a sátoralaku hegyet? Ha arra az előtte álló hegyre már a tavasz beálltával egy elég kényelmes hajlékot tudsz építeni, tied leszen az én Fruzsinkám, de különben nem ám!...

— Meg lesz, kiáltá Tőke lelkesülten. A jövő tavasz végével díszes vár fog onnan tekinteni a sikra és Fruzsinka lesz ott e vár urasszonya, ki ott feltétlenül fog uralkodni.

Az őserdőség rengeteg vadonja kezdte elveszteni a lakatlanság jellegét. Az egész vidék pórnépe késő őszig irtotta a mostani „Várhegy“ körül feküdt erdőséget.* Fejszeapásoktól visszhangzott az erdő. A megriadt vadak százával menekültek a helyfoglaló emberek elöl. Az egész télen hangyaszorgalommal szállították az építéshez megkívántató faanyagot.

Kora tavasszal ahhoz értő mesteremberek ezrei, viradattól napszállatig, dolgoztak a „favár“ felépítése körül, s mire a leghosszabb nap bekövetkezett, teljesen elkészült a vár, ormán pedig ott lengett a Tőke-család zászlaja.

Boldog meglepődéssel jött el Tőke Párics-hoz, hogy magával vigye szíve választottját ámde Párics kaján mosolylyal fogadta őt.

— Szép, nagyon derék tőled, édes fiam, hogy szerelmedet ily szívós kitartással tudtad beigazolni; azonban a vár még nincs teljesen kész, mert betérés ellen nem biztos; viznek kell azt körülvennie, hogy az ellenség ne egykönnyen férjen hozzá. Ha tudsz oda vizet teremteni, tied lesz Fruzsinka, ha nem tudsz: elvesztetted őt örökre.

Bús szívvel indult utnak Tőke, Páricssal, Ámde Amor nem engedi a hű szívet megtörni. A midőn körüljárták a várat, a mai „Kopaszka“ hegyen való barangolás közben, egy követ mozgattak ki helyéről és a kimozdított kő alól vastag erekben tört elő a vizugár. Még alkonyat sem volt, midőn az új várat széles vízszalag választotta el a külsővilágtól.

Hatalmas sugarakban lövellt a „Kopaszka“ból tovább a vizáradat. Sok volt már az áldásból, mert csak egy keskenyke dombhát választotta el az új várat a „Zmoljica“-tól. Mint dühös sárkány, zúgva nyelte el a kiáradott víz a környős-körül elterült őserdőket. Ha ez a térhódítás még tovább is így tart, félő, hogy olyan nagy területen, a meddig az ember két szemével ellát, Tőke minden fáradozása dugába dől, mert a tenger víz már a Fruzsinka lakóhelyét is — ott a Smoljica folyón túl — elnyeléssel fenyegette.

Mogorva, szinte dühös tekintetet vetett Tőkére Párics. Zordon szívét keserűség fogta el, végre pedig indulatosan felkiáltott:

— Szerencsétlen! mit miveltél? Reám és váramra zuditottad a manók haragját! Oh én botor, oh én köszívű atya! Minek is követeltem tőled leányom kezéért lehetlent? Miért kívánja a vizek istene tőlem, hogy az én dolyfösségem ért az én szememfényre, az én egyetlen Fruzsinkám legyen a kiszemelt áldozat! — azután a félvad ember zokogásnak adta magát. Szeméből mint záporos omlottak könnyei.

Nőtön nőtt a veszedelem. A rohanó vizáradat tajtékzó dühvel hömpölygött tovább. Jajveszékélés mitsem használt volna.

Csodálatos, hogy Tőke, kinek pedig a veszedelem látása szintén fokozta fájdalmát, hamarabb visszazserezte hidegvérűségét, s a már-már kétségbeesett atyát munkára serkentette.

— Fel a hegy ormára! Ha azokat a kiálló sziklatuskókat sikerül a megnyitott helyre alaguritani, mentve vagyunk!

Rohanva rohant a két férfiú felfelé a hegynek. Rövid tűnődés után kiszemelték a legnagyobb sziklatuskót. Tőke a sziklahasadékba dugta hatalmas buzogányát. A buzogány nyelének neki dülesztette vállait a két férfiú. A sziklatuskó megmozdult, néhány pillanat múlva pedig helyéből kiközkönte, óriási robajjal gurult alá a kutforma földnyiláshoz. Ezután sziklát szikla után indítottak utnak. Pár órai veritékes fáradozás után be volt tömve a veszedelmet okádó óriási földtorok.**

Mintha ketté vágta volna a vizugárt, abban a pillanatban megszűnt a fenyegető veszedelem. A kiömlött víz rohamosan apadni kezdett. A szennyes áradatot magával vitte a szmoljica. Csak az ujonnan épült „favár“ sáncaiban ma-

* Az újhely felett emelkedő Sátor-hegyről, vagyis az V. István király szabadalom levelében „Satuhig“-nek nevezett hegyről van szó. Szerk.

** Gyermekkoromban hallottam, hogy Újhely egyik hegyéből — a rege előadásához hasonlóan — oly nagy mennyiségű víz ömlött ki, hogy a hegy tövében fekvő egész várost végszedelemmel fenyegette; hanem aztán a dús forráshoz héh, halálra itélt rabot rendeltek ki, a kiknek sikerült kövekkel betömniök a forrást. F. A.

radt meg a víz, mint hatalmas gyűrű szorítván maga köré a büszke várat.

— Most már látom öcsém — szólott Párics — veled van Hadur, a magyaroknak hatalmas istene! Nem bánom hát legyen a tied Fruzsinka. Hozd el „Sátorvár“-ba. Csak arra az egyre kérék, ne válassz el egyetlen leányától az atyát, mert a tőle való megválás az én életembe kerülne.

Örömtől megittasultan ölelé át Tőke az ő Fruzsinkája édes atyját. Dehogyan is engedte volna el magától. Fruzsinkát is, őtet is elhozta Sátorvárába.

Sokáig éltek együtt Sátorvárában boldogan.

Az óriás erejű Párics mihamar beletörődött új életmódjába, sőt özvegyi állapotát fölcserélte a házasetel örömeivel, midőn a szomszéd helységnek egy szép özvegyével összeismerkedett.

Veje, Tőke, Sátorváratól felszél irányában 500 nyillóvérsnyire szintén erős favárat (talán az ő füzéri vár ez!) épített számukra.

Sátorvárában pedig Fruzsinka lett az ur. Azután még sokáig, nagyon sokáig osztogatta parancsolatait engedelmes urának és a környékbeli várépnek.

Már régen meghaltak...

De, mert mindketten szerették a népet, emlékezetük halhatatlan maradt.

(Vége.)

Városi és községi ügyek.

* Falusi küldöttség főispánunknál.

Felső-Bereczki község volt urbéres közönségének négytagu küldöttsége, — Berecz Károly áll. isk. tanító vezetése mellett, Székely István bíró, Sütő József közs. tanácsos és Holovenkó János közs. képviselő, — folyó hó 2-án tisztelettel Sátoralja-Ujhelyben főispánunk ömeltőségánál. Azt voltak megköszönni, hogy a v. urbéres közönség számára személyesen volt szíves kimödelni a földmivelésügyi m. kir. ministernél, hogy a 7. sz. bodrogi átvágás létesítése alkalmával kisajátítás útján megszerzett, azonban a földterületből az átvágás céljaira szükségtelemné vált és így felmaradt 42¹¹⁸⁸ kat. holdterület Felső-Bereczki község egyes, volt urbéres lakosainak tulajdonába bocsátassék, árverés mellőzésével és kedvező fizetésfeltételek alatt. A minister csak azt kötötte ki, hogy a szóban levő terület legfeljebb 4-5 holdankint osztassék ki az egyes vevőfeleknek.

* Városi közgyűlés.

Sátoralja-Ujhely város képviselőtestülete a mult október hó 29-én, a városatyák nagy részvétélével és Székely Elek polgármester elnökle alatt, közgyűlést tartott. A polgármester bemutatta a Mezőssy Menyhért-nétől vett s a polgári leányiskola elhelyezésére szolgáló épületre vonatkozó szerződést és az átalakítására vonatkozó tervet és költségvetést. Minthogy a képviselőtestület összes tagjai jelen nem voltak, a szerződés elfogadására a f. hó 29-ére újabb közgyűlést tüztek ki. A tervet és költségvetést elfogadták s megbízták a polgármestert, hogy az épület átalakítását, a költségvetés keretén belül, még az év folyamán végeztesse. — Özv. Kapás Lajos Aurélné, a rt. város elhalt főjegyzője nejeének nyugdíj iránti kérvényét, a tanács elutasító javaslatával szemben, a közgyűlés kedvezően köntézte el, kimondván, hogy a főjegyző kinevezéstől számított és betöltött tíz évi szolgálata után, melyet a vármegyén kezdett meg, özvegyét a nyugdíjszabályzatban meghatározott nyugdíj jogosan megilleti. — A színházban a közrend fentartása érdekében alkotott szabályrendeletet elfogadták és jóváhagyás végett az alispán útján a belügyministerhez felterjeszteni rondelték. — A tanács előterjesztést tett a városházának a köztemetővel, tüzoltó őrtanyával és egyéb középületekkel telefon összeköttetése ügyében. A közgyűlés érdemleges határozat hozatala előtt utasította a polgármestert, hogy a kivitelre nézve tervet és költségvetést készítessen s azt a legközelebbi közgyűlésnek mutassa be. — A legtöbb adó fizető képviselőtestületi tagok névjegyzékének kiigazítására kiküldött bizottság jelentését s az összeállított névjegyzéket elfogadták. E szerint a legtöbb adó fizetők 1901. évi névjegyzéke a következő sorrendben állapított meg. Rendes tagok: Windisch-Grätz Lajos hg., Wallis Gyuláné grófné, Reichard Salamon dr., Juhász Jenő, Dókus László, Katinsky Geyza, Haas Lipót, Róth Bernát, Dókus Ernő, özv. Magdsár Imréné, Zinner Henrik, Schön Sándor, Haas Bernát dr., Bánóczy Kálmán, Kincsessy Péter. özv. Hornyay Ferenéné, özv. Besseney Gáborné, Zsarnay Lajos, Hönsch Dezső, Szunyogh Dezső, Davidovics Adolf, Kellner József, Sátoralja-ujhelyi Népbank, Szent-Györgyi Vilmos, Ligeti József dr., özv. Mezőssy Menyhértné, Teich Zsigmond, Kun Frigyes, Meczner Gyula id., Szánky Nándor, Fejes István, Képes Gyula, Guttman Izrael, Sátoralja-ujhelyi

Takarékpénztár, Klein Mórné, Pásep István, Bernáth Béla, Bernáth Aladár, Lepesch Jakab, Elek Sándor, Reichard Gyula, Reichard Mór és fia, özv. Pásep Gyuláné, Sátoralja-ujhelyi izr. statusquo hitk., Róth József, Horváth Endre, Ambrozó Nándor, Widder Gyula, Rose József, Lövy Adolf, Nagy Lajos Beláné, özv. Schmozer Péterné, Barthos Tivadarné, Korinko János, Lefkovich Mór, Magyar Állam Vasutak, Schvarcz Farkas, id. Nyeiczkey József és alapít, özv. Szakácsy Józsefné, Rose Salamon, Osváth Ferenc, Lipsitz Adolf, ifj. Nyeiczkey József, és Oláh Béla. Póttagok: özv. Weinberger Bencéné, Szent-Györgyi Lajosné, Markovits Miksa, Nyomárkay Paulin, Suszter János, Szent-Györgyi Józsefné, Weinberger Márkus és József, Szedlák János, Károlyi János, Olehváry Ferdinánd örök., özv. Háber Gyuláné, özv. Vályi Istvánné, Teitelbaum Lipót, özv. Adriányi Gyuláné, Csaszlovszky Jánosné örök., Róth Izrael örök., Cseley Péter, özv. Nagy Jenőné, Gottlieb Heiman és Fleiszneri Frigyes. — Sch ön Vilmos dr.-nak a köztemető szabályrendelet egyes szakaszainak módosítása iránt beadott indítványát véleményes előterjesztés céljából kiadták a közigazgatási és pénzügyi bizottságnak. — A polgármesternek a városi, házi és gyámpénztárak megvizsgálására vonatkozó jelentését, mely szerint a pénztárak kifogástalan rendben találtak, tudomásul vették. — Ezeknek az ügyeknek elintézése után a közgyűlés véget ért.

Referens.

* Költségvetés. Sátoralja-Ujhely város 1901. évi költségvetése, mint értesülünk, ismét javulást mutat, mert az újabb befektetések és beruházások dacára polgármesterünk a pótdóval 30 azaz: harminc %-ra szállt le. Biztosan állíthatjuk, hogy a városok történetében az újabb korban elő nem fordult, hogy a pótdóval lefele és nem felfele menjenek. Polgármesterünknek ehhez a vívmányához szívesen gratulál a „Zemplén“ referense.

* Színházunk építése befejeztetvén, most már a belső díszítéssel és berendezéssel gyorsabban haladnak. A légfűtés teljesen készen van és a készülék jól funkcionál.

* Diána-gőzfürdő megnyitása bizonyos ünnepi színezettel mára tervezett. Minthogy azonban a gőzgépek és vízszivattyúk működésében némi zavar állt elő, a fürdő megnyitását 8—10 napra elhalasztották.

* Parkirozás. A Diána-kert és Tornacsarnok körül lévő terület parkirozását megkezdték.

* Állami anyakönyvi statisztika. A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1900. okt. 27-től 1900. nov. 3-ig a) házasságot kötött: 3 pár; b) kihirdettetett: 4 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 14 esetben; d) elhalálozott: 11 egyén.

Vármegyei Hivatalos Rész

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának Sátoralja-Ujhelyben 1900. szeptember 27-én tartott közgyűlésében

335/22082 kgy. sz. Olvastattott a nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszteriumnak 54869. sz. alatt kelt intézvénye, mellyel az 1890. évi I. t.-c. III. részében foglalt büntető határozatok egy-némelyikének a községi közlekedési és községi közúti utakat érdeklőleg hatályon kívül helyezése, kiegészítése és módosítása iránt alkotott vármegyei szabályrendeletet jóváhagyta.

A szabályrendelet a „Zemplén“ hivatalos lap útján meghirdettetni, s az alispánnak, főjegyzőnek, főügyésznek, főszolgabírónak és polgármesternek mihez tartás végett kiadni határozattal.

Kmft,

Jegyzette és kiadta:
Dókus Gyula,
főjegyző

29/4327. sz.

Szabályrendelet

az 1890. évi I. t. c. 153. §. 1 p. értelmében a büntető határozatoknak a községi közlekedési (vicinális) és községi közúti utaknak (közúti) megváltoztatásáról, alkalmazásáról, módosításáról és hatályon kívül leendő helyezésétől.

1. §. Az 1890. évi I. t. c. 107 §-ának d. pontja a következőképpen egészített ki. Ott a hol hófúvás miatt egy nyomra lett az út kihányva, mielőtt abba betérne a fogat, vezetője köteles meggyőződni, hogy nem jön-e szembe más fogat s csak azután hajthat be. Ha a hófúvás hosszan tart és kitérők készítették, azon fogat köteles a kitérőbe behajtani, mely terhelve nincsen; egyenlő minőségű járművek közül az tartozik a kitérőben a másik elmenetelét bevárni a melyik közelebb ér a kitérőhöz.

2. §. A 108. §. következőleg pótlendő: Ha az építés alatt álló hid a község belterületén van, a vállalkozó által, vagy ha házilag kezeltetik a község által éjjel lámpával kivilágítandó.

3. §. A 109. §. azon intézkedése, hogy egyes

állatok féken vagy pányván vezetendők, a községi közúti utakat (közúti) illetőleg hatályon kívül helyeztetik.

4. §. A 110. §. bekezdése a községi közúti utakat (közúti) illetőleg oda módosítottatik, hogy gazdasági célból a fogat azután egész napon állhat, de az állatok kifogandók, s a jármű és az állatok úgy helyezendők el az úttest szélén, hogy a közlekedésre elegendő hely maradjon, s a gyalog közlekedők biztonsága az állatok által nevesélyeztetessék.

5. §. A 110. §. következőképp pótolttatik: „Az úton megállott fogatról minden oly tárgy, mely a szél által mozgásba hozva az állatok riadalmát okozhatná, eltávolítandó.

6. §. A 101. §. rendelkezései alól kivételnek helye nincs; sőt ez a pont kibővítettik azzal, hogy a szarvasmarhák által vont szekereken, ha csak hosszú fékkel nem vezetettnek, a vezetőnek fenn ülni nem szabad. A bivalyok szekérbe fogva, vagy befogatlanul is — mindig kézben tartott féken vezetendők.

7. §. A 114. §. hatályon kívül helyeztetik.

8. §. A 118. §. következőképp bővítettik: „A 118. §. 2-ik bekezdésében meghatározott büntetés alá esik azon egyén is, ki az élet és közlekedés biztonsága érdekében tett hatósági intézkedéseket a révtulajdonos vagy révész tudta, akaratára vagy tiltakozása ellenére megszegi.

9. §. A 121. §. következőleg bővítettik: „Hasonlóan tilos az úttestre vagy annak tartozékaira oly tárgyakat elhelyezni, melyektől a szabadon hajtott vagy járműbe fogott állatok megijednek.

10. §. A 129. §. d. pontja olyképp módosítottatik: hogy lejtőkön a kerekek megkötése sürül vagy alabor nélkül is megengedettik.

11. §. A 130. §. oda módosítottatik, hogy az építési anyagoknak az utra való rakhatásához a főszolgabíró engedélyre eszközölködjön ki, a mely eng. délyben megállapítandó az e foglaltató terület határa és az idő, mely alatt a tárgyak elhordandók és az út eltisztítandó.

12. §. A 135. §. oda módosítottatik, hogy az ezen §-ban meghatározott engedélyt a főszolgabíró adja ki.

13. §. A 136. §. módosítottatik olyképpen, hogy a községi közút sánca a mezei munka idején az átfuvarozás végett betömhető, de minden egyes munka után kitisztítandó és a padka feltöltendő.

14. §. A 147. §. azzal bővítettik, hogy „községi közlekedési és községi közúton ütrendészeti közeg a községi bíró s a község által e célra felfogadott és a főszolgabírónak is bejelentett egyén.

Az ütrendőri kihágás tárgyalásához az ütrendőrségi közeg mindig beidézendő.

15. §. A 148. §-ban megállapított eskümintát községi útkaparókra is érvényes.

16. §. A 149. §. hatálya kiterjesztetik a községi útkaparókra és útkaparókra, s a község által az utak felügyeletével megbízott egyénekre is.

17. A községi közlekedési és közúti utakon előfordult közlekedési akadályokról és kihágásokról a községi bíró a főszolgabírónak kötelesek jelentést tenni.

18. §. Az 1890. évi I. t. c. III. részében lévő azon szakaszok a melyek ezen szabályrendelettel hatályon kívül helyezve, módosítva, vagy kiegészítve nem lettek, a községi közlekedési (vicinális) és községi közúti utakat (közúti) illetőleg érvényben hagyatnak.

19. §. Az ezen szabályrendet, 1 2 3. 4. 5 és 6 §-ai ellen vétők 40 koronáig a 8. §. ellen vétők 100 koronáig visszatevés esetén 200 koronáig, a 9. §. ellen vétők 15 napig terjedhető elzárással és 20 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntettettek.

Kelt Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának Sátoralja-Ujhelyben, 1900. évi február hó 27-én tartott rendes közgyűlésében. jegyzette és kiadta: Dókus Gyula sk. főjegyző.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter 54869/I. szám. Jövahagyom azzal, hogy 19. §-ban „15 napig terjedhető elzárás“ szavakat töröltem.

Budapestben, 1900. évi szeptember hó 18-án A miniszter helyett Csörgeő sk. államtitkár sk. P. H.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának Sátoralja-Ujhelyben 1900. szeptember 27-én tartott közgyűléséből.

336/20247. kgy. sz.

A nagyméltóság belügyi miniszterium az országgyűlési képviselő választások alkalmával a választók beszállításához szükséges fogatok díjazásáról alkotott vármegyei szabályrendeletet jóváhagyási záradékkal ellátva elküldi.

A szabályrendelet a „Zemplén“ hivatalos lap útján meghirdettetni* az alispánnak, mint a központi választmány elnökének, továbbá megfelelő eljárás végett a főjegyzőnek, főügyész-

* A szabályrendelet szóról szóra, a fuvardíj is tételtől-tételre oly tartalommal hagyatott jóvá, mint az a „Zemplén“ f. évi -ik számának Hivatalos Részében meghirdettetett.

nek, főszolgabírónak, polgármesternek, a közigazgatóknak és a nagy községek előjáróinak mihez tartás végett kiadni határozattal.

A vármegye főjegyzője megbizatik, hogy az általa összegyűjtött vármegyei szabályrendeletek közreboesátása óta jóváhagyott szabályrendeleteket összegyűjtve, azok kinyomatására iránt intézkedjék.

Jegyzette és kiadta:

Dókus Gyula,
főjegyző.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának Sátoralja-Ujhelyben 1900. szeptember 27-én tartott közgyűléséből.

333/21623. kgy. sz. Olvastattott a nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszteriumnak 47224. sz. alatt kelt intézvénye, mellyel a vármegye által az 1900. évi I. t.-c. 24. §-a alapján alkotott Szabályrendelet 3. és 4. §-ának módosítását jóváhagyta.

A módosított szabályrendelet a „Zemplén“ hivatalos lap útján meghirdettetni s alkalmazkodás végett az alispánnak, főjegyzőnek, főügyésznek, m. kir. államépítészeti hivatalnak, a főszolgabírónak és a polgármesternek kiadni határozattal.

Kmft.

Jegyzette és kiadta:

Dókus Gyula,
főjegyző.

30/4468 szám.

Szabályrendelet

az 1890. évi I. t.-c. 24. §. alapján az utadó egy részének természetbeni leszolgáltatása tárgyában alkotott XLII. számú szabályrendelet 3. és 4. §§-ainak módosításáról.

1. §.

A szabályrendelet 3 §-ának e) pontja hatályon kívül helyeztetik s ezen szakaszhoz következő intézkedés lép hatályba.

1. Ha a kézi munkás kőgarmada töréshez használtatik, tartozik egy nap alatt:

1. Bazalt granit, trachyt, porfir kőből $\frac{1}{2}$ m³,
2. Kemény mészkőből . . . . . 1 m³,
3. Puha mészkőből és szedett patak kőből $1\frac{1}{2}$ m³ követ szabályszerűen apróra törni és garmadába visszarakni.

2. §.

A 4. §. hatályon kívül helyeztetik, s helyébe következő intézkedés lép hatályba.

A természetbeni igás közmunka a törvény 24. §. alapján sommás arányban következőképp lesz szolgáltatandó.

a) A kifuvározás a vármegye által kijelölt bányából (termelőhely) történik oly formán, hogy ha a bányától (termelőhely) 2 kilo méterre esik, akkor köteles a közmunkás 5 m³ követ fuvarozni.

b) Ha a távolság 2—5 klm. közzé esik, akkor köteles 4 m³ követ fuvarozni.

c) 5—7 klméter távolsáig kifuvározandó 3 m³ kő.

d) 7—10 klméter távolságra kifuvározandó 2 m³ kő.

e) 10—15 klméter távolsága pedig 1 m³ kő lesz kifuvározandó és minden esetben garmadába rakandó.

Kelt Zemplén-vármegye thatósági bizottságának Sátoralja-Ujhelyben 1900. február 28-án tartott közgyűlésében.

Jegyzette és kiadta:

Dókus Gyula s. k.,
főjegyző.

47234/I.

Jövahagyom.

Budapestben, 1900. szeptember 14-én. A miniszter helyett Csörgeő s k. államtitkár. (P. H.)

T. Zemplén-vármegye törvényhatóságának Sátoralja-Ujhelyben 1900. szeptember 27-én tartott közgyűlésében.

332/21782 kgy. sz. Olvastattott a nagyméltóságú földmivelésügyi miniszteriumnak 73963 sz. alatt kelt intézvénye mellyel a birtokhatár megjelöléséről alkotott vármegyei szabályrendeletet jóváhagyta.

A szabályrendelet a „Zemplén“ hivatalos lap útján m g hirdettetni, s az alispánnak főjegyzőnek, főszolgabírónak és polgármesternek végrehajtás végett kiadni határozattal.

Kmft.

Jegyzette és kiadta

Dókus Gyula,
főjegyző

28/4048 szám.

Szabályrendelet

a birtok-határ megjelöléséről.

1. §. Zemplén-vármegye területén lévő birtokok, árkok élőfák, kerítések a földbe szilárdan behelyezendő kő vagy faoszlopokkal, az illető tulajdonos által megjelölendő.

Ha a határjelét árok képezi, annak fené-

kébe a tulajdonos enge délye nélküli fát ültetni tilos.

A határjelek egymáshoz oly közel helyezendők el, hogy a határvonal áttekinthető legyen. Az irány törések azonban határjelekkel megjelölendők. A kő vagy fa határjel az iránytörésre úgy helyezendők el, hogy az a külső oldalra essék.

2. §. A határjelek ha a birtok határát nem természetes mint folyók, csatornák, patakok rendszeresen vízzel bíró erek, vagy el nem mozdítható jelek képezik, minden egyes birtok-terest éjszaki és déli oldalán, illetve határán állítandók fel és tartandók jó állapotban.

3. §. A határjeleket az illető tulajdonos saját költségén köteles elhelyezni és mindenkor fenntartani.

A közös határjelek felállítási és fenntartási költségeit az érdekelt tulajdonosok közösen kötelesek viselni. A hol a birtok határa egyszerűen a község vagy törvényhatóság határát is képezi, ott a határjelek az érdekelt községek vagy törvényhatóságok által közmegegyezéssel az illetékes hatóságok együttes intézkedése alapján állítandók és tartandók fel.

4. §. A határjelek ezen szabályrendelet jóváhagyása után lett meghirdetéstől számított egy év alatt, az érdekelt tulajdonosoknak a főszolgabírák által a községi előjárásról valamint a polgármester útján lett előzetes felhívás mellett állítandók fel, vagy javítandók ki.

A meghatározott határidő lejártá után a községi előjárásról és polgármester kötelesek helyszíni szemle után meggyőződni, valyon a tulajdonosok kötelezettségöknek eleget tettek-e, s annak eredményéről a főszolgabírónak, illetve alispánnak jelentést tenni, a ki aztán az igazolások figyelembe vételével a határ jeleknek az illető tulajdonosok költségére leendő felállítására iránt az 1894-évi XII. t.-c. 35. §. értelmében és előjárás útján intézkedik.

5. §. A határjelek felállítása, kijávítása és megújítása körül felmerülő vitás kérdések feletti eljárás az 1894 évi XII. t.-c. 34 §-a szabályozza.

6. §. A határjelek szándékos megrongálása és megsemitése kihágásnak minősítetik s az 1894. évi XII. t.-c. 93. §-a értelmében az illetékes hatóság által büntetendő.

7. §. Ezen szabályrendelet Zemplén-vármegyébe kebeleztetett összes községekre és Sátoralja-Ujhely rendezett tanácsú városra kötelező. Jóváhagyás után lett meghirdetését követő 5-ik napon életbe lép.

Végrehajtásával az alispán, főszolgabírák polgármester és az összes községek előjárói megbízhatnak.

Kelt T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának Sátoralja-Ujhelyben az 1900 február hó 28-án tartott közgyűlésében.

Jegyzette és kiadta:
Dókus Gyula, főjegyző.

73963/VII/L

Jóváhagyom.

Budapest, 1900. évi szeptember 14-én a miniszter megbízásából *Krisztinkovits* sk. P. H.

219. 1900/a. sz. A homonnai j. főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Miután a nagyméltóságu m. kir. belügy-minisztérium hatályon kívül helyezte azon eljárást, hogy az anyakönyvvezető segédjegyző helyettesek kinevezésének, vagy a körjegyző által felfogadtassanak, ennél fogva a tekintetes közigazgatási bizottság ez évi 1600/2378 kb. számú határozata alapján a csebinyei, göröginyei, kemencei, koskóczyi, radványi, udvai, viravai és zavadvai segédjegyző anyakönyvvezető helyettesi állásokra ezennel pályázatot hirdetek azzal, hogy pályázók kérvényeiket okmányolva november hó 10-ig hozzám annál inkább beadják, mivel a később érkezett folyamodványok figyelembe vételét nem fognak.

Okleveles jegyzőjelöltek előnyben fognak részesítettetni.

A választás helyéről, idejéről a községek és a pályázók a kérvények beérkezése után fognak értesítettetni.

Homonna, 1900. október 10.

Haraszthy Miklós, főszolgabíró.

4471/L. 900. sz. A homonnai j. főszolgabírájától.

Körözvény.

Paczkó Mihály hrubói lakos által mai napon bejelentetett, hogy az általa a szept. 12-iki homonnai állatvásáron Margitán András zuellai lakostól megvett 1 pár 4 éves, faköszörű ökre október hó 21-én a közlegelőről elveszett s dacára széleskörű kereséseknek mai napig feltalálhatók nem voltak. Körözöm ezen elveszett állatokat azzal, hogy feltalálásuk esetén hivatalom értesítettetni.

Homonna, 1900. október 29.

Haraszthy Miklós, főszolgabíró.

6415/kg. 900. A bodrogközi j. főszolgabírájától.

Körözvény.

F. évi október hó 18-án 1 drb. 9 hónapos üsző bornyú találtatott Baeska községben bitangásban és a községi bíró által vétetett gondozásba. Igazolt tulajdonosa felhivatik, hogy ezen körözvény megjelenésétől számított 15 nap alatt a község bírájánál annál is inkább jelentkezék, mert ellenesetben a bornyú mint gazdátlan jószág, az 1894 évi XII. t.-c. 105. §-a értelmében el fog árvereztetni.

K.-Helmecz, 1900 október 27.

Bencsik, főszolgabíró.

307/IV. A gálszécsi járás főszolgabírájától.

Körözvény.

Füzesséry Gyula füzesséri körjegyző kárára a f. hó 22-én Nagy-Mihályban tartott országos vásár alkalmával 1 drb. 1 és 1/2 éves, herélt, hátsó lába esdőn felül fehér, szőr nélküli rosz kötőfék, pej esikő elveszett.

Körözését elrendelem, — feltalálás esetén hivatalomnál jelentés teendő.

Gálszécs, 1900. október 26.

br. Fischer, tb. főszolgabíró.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1900. évi okt. 1-től. —

Indul Ujhelyből:

Budapest felé

Reggel gyors v.	7 óra 28 perc.
Délután személy v.	12 óra 13 perc.
Délután gyors v.	4 óra 02 perc.
Este vegyes v.	9 óra 10 perc.

Kassa felé

Reggel személy v.	7 óra 06 perc.
Délután személy v.	1 óra 15 perc.
Este személy v.	8 óra 32 perc.*)

Mező-Laborez felé

Reggel vegyes v.	7 óra 06 perc.
Délután személy v.	1 óra 35 perc.
Este személy v.	8 óra 32 perc.

Csap felé.

Reggel vegyes v.	7 óra 39 perc.
Délután gyors v.	1 óra 10 perc.
Délután személy v.	5 óra 06 perc.
Este gyors v.	8 óra 46 perc.

Érkezik Ujhelybe:

Budapest felől

Reggel vegyes vonat	6 óra 33 perc.
Délután gyors v.	12 óra 55 perc.
Délután személy v.	4 óra 39 perc.
Este gyors v.	8 óra 14 perc.

Kassa felől

Reggel személy v.	7 óra 13 perc.
Délután személy v.	2 óra 52 perc.
Este vegyes v.	8 óra 31 perc.

Mező-Laborez felől

Reggel személy v.	7 óra 13 perc.
Délután személy v.	3 óra 30 perc.
Este vegyes v.	8 óra 31 perc.

Csap felől.

Reggel gyors v.	6 óra 54 perc.
Délután személy v.	11 óra 53 perc.
Délután gyors v.	3 óra 41 perc.
Este vegyes v.	7 óra 56 perc.

*) Télen, a fűtési szezon alatt a kassai vonat 8 óra 47 perccel indul.

Heti naptár.

Vasárnap,	nov. 4.	Bor. Károly.
Hétfőn,	nov. 5.	Imre.
Kedden,	nov. 6.	Lénárd.
Szerdán,	nov. 7.	Engelbert.
Csütörtökön,	nov. 8.	Gottfrid.
Pénteken,	nov. 9.	Tivadar.
Szombaton,	nov. 10.	Av. András.

A szerkesztő postája.

K. P. urnak — Eperjes. Személyi okokból közöletetlen.

B. Gy. urnak — Btúr. A késés okát a j. főszolgabírájától fogja megtudni, ha még nem tudja. Nyugdíjtarozás stb.

B. J. urnak — N.-Enyed. Levelet irtunk.
T. A. F. urnak — Szalók. A t. vármegyének olyan segítő alapja nincs; némi reménnyel azonban folyamodhatik Dókus Gyula csász. és kir. kamaráshoz, mint a jótékonyági és árvasegítő egyesület elnökéhez.

A Sárospatak t. szerkesztőségének. Cs. p. küldetése iránt kiadónk hivatalunk intézkedik.

Marikóvszky Pál tanító urnak — Ete. A most küldött nem vált be. Folytassa csak a regomondást.

Dr.-nak Bte: nem Terebes. A közlemény alá épp azért szedtettem, hogy ne legyen semmi félreértés. — Legszívesebb üdvözeletem!

P. M. nagyon szívesen.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: *Éhlert Gyula.*

Hirdetések.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A magas kincstár tulajdonát képező Abauj-Torna-vármegyében kebeleztetett ránkfüredi kincstári fürdőhöz tartozó és a következőkben felsorolt bérleti testek és azoknak mindennemű tartozmányai újból nyilvánosan a ránkfüredi kincstári fürdőgondnokságnál folyó 1900. évi november hó 22-én délelőtti órákban, 9 órakor kezdődőleg megtartandó verseny tárgyalás mellett fognak a legtöbbet ígérőknek, mindazonáltal az ajánlkozók közül megválasztási jogot, a magyar királyi földmívelésiügyi ministeriumnak fentartva, bérbe adni.

A bérleti tárgyak a következők:

1. A nagy gyógyterem, vendéglő, vendéglőlak, fürdőkonyha, tekepálya, mézsárszék, egy jégverem, egy pincze 1901. január 1-től 1903. évi december 31-ig azaz három évre évi 802 korona bér kikiáltási ár mellett;

2. Az új korcsma, a mellette lévő állásépületek az összes tartozékaival együtt 1901. január 1-től 1903. december 31-ig, azaz három évre évi 425 korona bér kikiáltási ár mellett;

3. A péklak, sütőde és tartozékai 1901. január 1-től december 31-ig, azaz egy évre 200 korona kikiáltási évi bér mellett;

4. A piperebolt 1901. január 1-től december 31-ig terjedő egy évi időre 120 korona kikiáltási ár mellett;

5. A vegyes árucikkét árusítási jogai 1901. január 1-től december 31-ig, azaz egy évre 40 korona kikiáltási árral.

A bérleti kívánók 10% bánatpénzzel tartoznak ellátva lenni, amely összeg a nem nyertesnek, a megajtott verseny tárgyaláson a jegyzőkönyv aláírása ellenében azonnal meg fog térítettetni.

A verseny tárgyalás eredménye, a felvett jegyzőkönyv csatolása mellett magas érdemleges intézkedés céljából a N. M. magyar királyi földmívelésiügyi ministeriumhoz fog felterjesztetni.

A legtöbbet ígérőre nézve a jegyzőkönyv és egyúttal a szerződés aláírása után a bérlet átvétele illetőleg megtartása már kötelező; ellenben a magas kincstárra, mint a bérbeadóra nézve, csakis a n. m. magyar királyi földmívelésiügyi ministerium jóváhagyása leendő határozó.

A bérleti szerződés pontjai már jó eleve verseny tárgyalás előtt is bárki által a ránkfüredi kincstári gondnoksági irodában megtekinthetők, a hol kellő felvilágosítás is fog szolgáltatni.

A netaláni írásbeli beadványok a verseny tárgyalás megkezdése előtt az érdeklődők jelenlétében fognak nyilvánosan felbontatni.

Ránk-Füreden, 1900. évi október 30-án.

Sóovári Sóos Pál,

magyar királyi kincstári ránk-füredi fürdőgondnok.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy Siposs Imre által nálunk elzálogosított 2 darab 00040 és 000378. számú balassk-gyarmati népbanki részvényt követelésünk fejében a keresk. törv. 306. §-a alapján, a kir. körjegyző közbenjöttével, f. hó 10-ik napján délután 1/2 4 órakor üzleti-helyiségünkben nyilvános uton készpénz fizetés mellett el fogunk adni.

Sátoralja-Ujhely, 1900. november 2.

A Zemplénmegyei

kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank.

1365. és 1487. V. 1900. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósnak 1900. V. II. 529, 530 és 564/1 számú végzése következtében hivatalból és Dr. We. kerner Mihály ügyvéd által képviselt Grosz Gyula és Stöleb C. fia özég javára Stark Mihály és társa helybeli lakosok ellen 11.40, 839.04 és 79 kor. 68 fill. s jár. erejéig 1900. évi augusztus hó 13-án és szept. 19-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglatl és 632 koronára becsült következ ingóságok u. m.: házi butorok, fehérneműek stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. j. bíróságnak 1900. évi V. II. 564/2, 529 és 530/3. számú végzése folytán 330 korona 12 fillér tökélettel, ennek esedékessé vált 5 naptól 6% kamatai 1/2% váltó díj és eddig összesen 62 kor. 55 fill. lerben bíróság már megállapított költségek erejéig Sátoralja-Ujhelyben alperesek lakásán leendő eszközlésére 1900. évi november hó 5-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megajgyezéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglatlatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1900. évi október hó 15-én.

Tomasovszky Lajos,

kir. bir. végrehajtó.

Apró hirdetések előre fizetendők.
Tíz szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér
Vastagabb betűvel nyomtatott szó 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések előre fizetendő.
Vidékről postautalvánnyal avagy levélbélyegeken.
Az utalvány szelvényére a szöveg is följegyezhető.

Apró hirdetések

felvételnek
a „ZEMPLÉN”

kiadóhivatalában
(főtér 9. szám)

FRISS HERCZINÉ

dohányárudájában
(Kazinczy-utca, Polgári Bank
épületében).

Bérlőknek,

Munka adóknak,

Vevőknek,

és

eladóknak,

állást keresőknek,

bérbeadóknak

és mindazoknak,

kik a nagy közönségből
keresik az érdekelt feleket
bizvást ajánlhatjuk a

„Zemplén”

vármegyei hivatalos lap

„Apró hirdetések”

rovatát.

Egy nagy forgalmu

DOHÁNY-ÁRUDA

teljes berendezéssel, a város
legszebb helyén lévő kü-
lönböző áruk berendezésére
is igen alkalmas

bolthelyiséggel

esaládi körülmények miatt
azonnal átadandó.

Bővebb felvilágosítást ad
e lap kiadóhivatala.

Eladó ház.

Az Andrassy-utczában
(életpiacz-tér) levő 4 szoba,
konyha, kamara, üveges
verenda és pinceze helyisé-
gekből álló házamat szabad
kézből eladom.

Özv. Kapás Aurélné.

Egy finom

hegedű olesó áron eladó,
megtudható a kiadóhiva-
talban.

Gépezés

évi állást keres ujtvtól je-
lenleg is nagyobb urada-
lomban van alkalmazásban,
kezele az összes gazdasági
gépeket és a gőzsztató gé-
pet. Cim a kiadóhivatalban.

Divány

jó karban lévő igen olesón
eladó. Czim a kiadóhiva-
talban.

Egy hálószoba be- rendezés,

mely két schiffon, két ágy,
egy mosdó és két éjjeli
szekrényből áll, jutányos
áron eladó. — Bővebbet a
kiadóhivatalban.

Egy tanoncz

azonnal felvételik a
„Zemplén” könyvnyom-
tató intézetében.

Az

Apró Hirdetések

kétségtelenül hatalmas
közvetítői lesznek ezen-
tul az üzletkötéseknek
s kiszámíthatatlan gya-
korlati haszna lesz en-
nek a rovatnak a közön-
ség minden rétegére, ha
egyszer hozzá szokik eh-
hez a legolesőbb és leg-
eredményesebb közleke-
dési eszközhöz.

Azért ajánlatos, hogy
a közönség gyorsan meg-
kedvelje s s mentől sü-
rűbben vegye igénybe a
„ZEMPLÉN”
teljes címmel ellátott
apró hirdetéseit.

Levélbeli tudakozódá
sokra pontosan válaszolunk
ha a szükséges postabélyeg
beküldetik.

Tk. 4851/900. szám

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság
közönségre teszi, hogy Maka Andrásné sz. Jancsura Mária és
társai végrehajtották Varga Mária férj. Pavlasi Józsefné
végrehajtást szenvedő elleni 200 és 200 korona tőkeköve-
telés és jár. iránti végrehajtási ügyben a s.-a.-ujhelyi kir. tör-
vényesék (a gálszécsi kir. járásbírósg) területén fekvő 1)
szécs-polyánkai 33. sz. tjkvben A. I.—16 sor 35, 243, 365,
416, 510, 648, 745, 792, 933, 981, 1127, 1177, 1265, 1356,
1432, és 1463. hr. szám 3/4 telke bel- és kül-ingatlanból Varga
Mária B. 4. alatti 1/2 jutalékára 204 korona 16 fillér, —
2) a sz.-polyánkai 55. sz. tjkvben A. I. I.—15. sor 58, 284,
342, 393, 488, 627, 723, 814, 954, 1004, 1104, 1155, 1287,
1380, 1480. hrszám alatt felvett egész telki ingatlanból Varga
Mária B. 5. alatti 1/2 jutalékára 279 korona 86 fillér, —
3) a sz.-polyánkai 56. sz. tjkvben A. I. I.—16. sor 59, 61,
271, 339, 391, 485, 625, 720, 817, 955, 1007, 1102, 1153,
1288, 1382. és 1481. hr. számu ;
4) a szécs-polyánkai 56. sz. tjkvben A. II. I.—16. sor
1502, 87, 299, 475, 539, 613, 709, 828, 873, 1017. 1090,
1233, 1301, 1392, és 1450. hr. számu ;
és 5) a szécs-polyánkai 56. sz. tjkvben A. III. I.—13.
sor 221, 325, 451, 565, 588, 684, 853. 898, 1042, 1066, 1211,
1324, 1414, hr. számu, egyenkint 1/8 urb. telki ingatlanokból
Varga Mária B. alatti 1/2-ed jutalékára 102 korona 50 fillér
— il etve 72 korona, — illetve 102 korona 35 fillér
kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb meg-
jelölt ingatlanok az 1900. évi december hó 11-ik
napján délután 2 óraker Szécs-Polyánka község házána
megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási
áron alól is eladati fognak.

Árverezni szándékozzók tartoznak az ingatlanok becsár-
nak 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban
jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333.
sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik szakaszában ki-
jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni,
avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz-
nek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű
elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi
hatóságánál 1900. évi szept. hó 12. napján.

Balint, kir. aljbíró.

1371/1900. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz.
102. §-a értelmében ezennel közönségre teszi, hogy a sátoralja-
ujhelyi kir. bírósg 1900. évi V. I. 201/1. számú végzése
következtében Dr. Haas Bernát ügyvéd által képviselt
Zlatniczki János n.-toronyai lakos javára Kollonai Gyula és
neje helybeli lakosok ellen 280 kor. s jár. erejéig 1900. évi
márczius hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás után
lefoglalt 982 koronára becsült követelés ingóságok u. m.:
malaczok, kocsi, háziuttorok stb. nyilvános árverésen el-
adatnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósg 1900.
évi V. I. 201/4. számú végzése folytán 350 kor. tőkeköve-
telés ennek 1900. évi márczius hó 12. napjától járó 5% kamatai,
1/8% váltódi és eddig összesen 120 kor. 83 fillérben bíróság
már megállapított költségek erejéig S.-A.-Ujhelyben alperesek
lakásán leendő eszközésére 1900. évi november
hó 7-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitű-
zetik és ahhoz a venni szándékozzók oly megjegyzéssel hivat-
nak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz.
107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a leg-
többet ígérőknek, becsárón alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le
és felül foglaltatják s azokra kielégítési jogot nyertek volna,
ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek
javára is foganatosítani fog.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1900. évi október hó 15-én.

Tomasovszky Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

72,824/900 sz.

Bérbeadási hirdetmény.

A vallás-alap tulajdonát képező Borsod-
megye Ládháza község határában fekvő,
mintegy 441 ^{139/1200} holdat tevő földbirtok
1901. évi október 1-től 1913. évi szept-
ember hó 30-ig, vagyis 12 évre, Buda-
pesten a vallás- és közoktatásügyi m. kir.
ministerium IX. ügyosztályában 1900. évi
december hó 4-én tartandó zárt ajánlati
verseny útján haszonbérbe fog adatni.

Az egy koronás bélyeggel és 1000
korona bánatpénz letételét igazoló pénz-
tári nyugtával ellátott zárt ajánlatok 1900.
évi december hó 4-ik napjának déli 12
órájáig a vallás- és közoktatásügyi m. kir.
ministerium segédhivatalok igazgatójánál
nyujtandók be.

A részletes haszonbérleti és verseny-
tárgyalási feltételek a vallás- és közok-
tatásügyi m. kir. ministerium segédhiva-
tali igazgatóságnál és a borsodmegyei
Sajólad községben levő közalapítvány-
ispánságnál betekintheők.

Budapest, 1900. október 19-én.

A m. kir. vallás és közokt. ministeriumtól.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

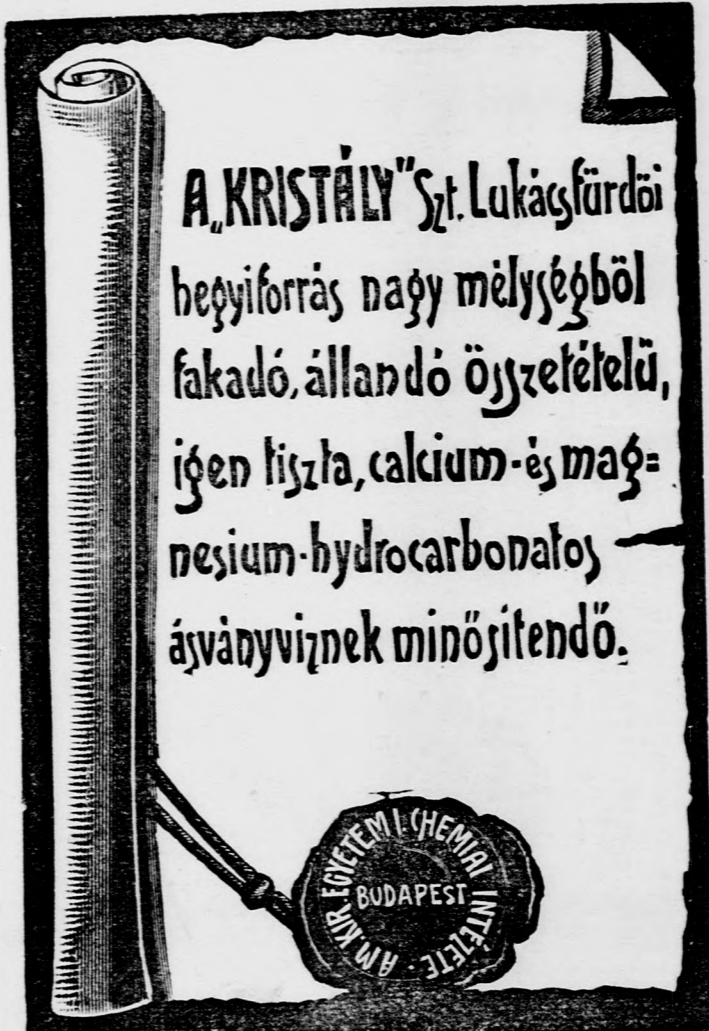
V. 1169. 1364. 1368 és 1378—900. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó ezennel közönségre teszi,
hogy a sátoralja-ujhelyi kir. járásbírósgnak 1899. V. II. 84/11.,
480/1., 762/1., 836/1., Sp. II. 855/1., 1900. V. II. 9/3., 55/1.,
100/1., 150/1., 195/1. számú végzése következtében Dr. Radó
Lajos ügyvéd által képviselt ifj. Horváth Józsefnak 220 kor.
Dr. Sugar Jakab ügyvéd által képviselt Wittenberg Mórnak
754 kor. 60 fillér. Dr. Lang Pál ügyvéd által képviselt Klein
Jakabnak 404 kor. tőkehátrány: Dr. Kormuth Frigyes ügy-
véd által képviselt Bognár Jánosnak 400 korona: Dr. Fuchs
Emil ügyvéd által képviselt bodrogközi tak. pénztárnak 200
kor.: Dr. Blázy Kálmán ügyvéd által képviselt kassai ügy-
védi kamarának 60 kor.: Dr. Kurcz Jakab ügyvéd által kép-
viselt Elefánt Józsefnak 100 kor.: Dr. Szauberer Béla ügy-
véd által képviselt Seres Imrénnek 240 kor.: Dr. Neumann
Márton ügyvéd által képviselt Pooch Károlynak 48 kor. 50
fillér: Dr. Schlichter Frigyes ügyvéd által képviselt Weiner
és Grünbaumnak 139 kor.: Dr. Fuchs Mór ügyvéd által kép-
viselt Brust I. és fíanak 382 korona tőkek és járuléai erejé-
jéig Dr. Szirmai István s.-a.-ujhelyi lakos ellen le és felül-
foglalt 1042 koronára becsült házi butorokból álló ingóságok
nyilvános árverésen eladatok, — mely árverésnek a s.-a.-uj-
helyi kir. bírósgnak 1899. V. II. 480/10. 762/10. 1900. V.
II. 88/5 és V. II. 10/7. számú végzései folytán 2948 kor. 10
fillér tőkekövetelések, ezeknek esedékesé vált kamatai és
megítélt perköltségek erejéig Sátoralja-Ujhelyben alperes la-
kásán leendő eszközésére 1900. évi november hó 5-ik nap-
jának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni
szándékozzók oly komoly figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy
az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett a legtöbbet íg-
rőknek becsárón alul is elfognak adatni.

Kelt Sátoralja-Ujhelyben, 1900. évi okt. hó 15-én.

Tomasovszky Lajos,
kir. bíró. végrehajtó.

A „KRISTÁLY” Szt. Lukásfürdői
hegyiforrás nagy mélységből
fakadó, állandó összetételű,
igen tisztá, kalcium-és mag-
nesium-hydrocarbonatos
ásványviznek minősítendő.

Kapható S.-A.-Ujhelyben: Veres Károly vasuti
éttermében, továbbá: Behyna Testvérek,
Nagy Ferencz és Szentgyörgyi Vilmos
kereskedéseiben.

Több száz kiváló orvos által ajánlva.
A legizletesebb és legolesőbb ásványviz.

Erdő-őri állás

töltendő be 1901. január 1-től a
nagy-toronyai uradalomban. — Pályázn
óhajtok oklevéllel és kellő okmányokkal
személyesen vagy írásban is jelentkezhet-
nek.

A nagy-toronyai urad. erdészei
hivatalnál.

A Grosz Vilmos-féle

csődtömegtől megvett áruk: ugymint kézi
és járgány cséplőgépek, rosták,
aratógépek, fűkaszalók, konkolyo-
zatok, boronák, Sack-féle ekék, ló-
gereblyék s több más gazdasági gépek
a gyári áruk tetemes leszállítása mellett
kaphatók

Kornstein Ignác czégnél
S.-A.-Ujhely.

Furmint oltványok!

Eladok szabadalmazott hézagos oltási eljárásom szerint riparia portalis alanyon készült tökéletesen forradt gyökeres furmint

fás-oltványt

ezrenként 260 koronáért és 2 korona esomagolási és rekesz díjért; százanként 30 koronáért esomagoltan; továbbá hasonló árban, faj és első rendű minőségben, zölden gyökereztetett s porbujtással tökéletesen beérlelt

zöld-oltványt

akár őszi, akár tavaszi szállításra; végre nagymennyiségű gyökeres és sima riparia portalis vesszőt, jutányos árak szerint.

A megrendeléskor a vételár negyedrésze melléklendő.

Láczay László,

Sárospatak.

Rendkívüli olcsó árak!

Mielőtt

karácsonyi bevásárlásait megkezdené, senki el ne mulassza

Gottlieb Ignác

Főfős- és divatáru kereskedését Sátoralja-Ujhely, (Fő-tér és Rákóczy-u. sarkán)

megtekinteni, ahol is a legjobb minőségű és divatos cikkek u. m.: fekete és színes selyemszövetek, bársonyok, finom posztók, angol kosztüm kelmék és egyéb hout fantasie cikkek **1901. január 1-éig rendkívüli leszállított árakon árusítatnak el.**

Férfi öltönyök mérték szerint a legfinomabb honi szövetből, elegáns kivitelben jutányosan készíttetnek.

Rendkívüli olcsó árak!

Nagy választék selyem kelmékben blousokra.

Nagy választék bársony kelmékben blousokra.

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyerm. legszerencsésebb esetben:

1.000.000 korona

A nyeremények részletes íveosztása a következő:

Készpénzben fizetendő.	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	40000
5 " "	30000
1 " "	25000
7 " "	20000
3 " "	15000
31 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
683 " "	1000
1238 " "	500
90 " "	300
31700 " "	200
3900 " "	170
4900 " "	130
50 " "	100
3900 " "	80
2900 " "	40

50,000 nyer. és jut. összegben 13.160.000

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb eséllyel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik

100,000 sorsjegyre 50,000

pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereménnyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160,000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz:

egy nyolczad (1/8) frt —.75 vagyis 1.50 kor.
egy negyed (1/4) „ 1.50 „ 3.— kor.
egy fél (1/2) „ 3.— „ 6.— kor.
egy egész (1) „ 6.— „ 12.— kor.

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. november hó 15-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

BANKHÁZ
BUDAPEST,

V., Váci-körut 4/a.

Fiókbankházak: VI., Erzsébet-körut 54.
IV., Múzeum-körut II.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három millió koronát.

Rendelőlevél levágando. **Török A. és Társa főelárusítók Budapest.**

Kérek részemre _____ I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben } utánvételezni kérem.
} postautalvánnyal küldöm. } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím.

Dr. LENGIEL

nyirfa-
balsam

kir. szab. Svédhonra. Már magában véve azon növényi nedv, amely a nyirfából kifolyik, ha annak törzsét megfuriuk, embereml. kezét óta mint a legkitünőbb szépitőszert volt

sm rete, ha azonban ezen nedv a feltaláló utasításai szerint balzsammá alakítottatik át, csak akkor nyer ugyszólván csodálatos hatást. Ha este megkenjük vele az arcot vagy más bőrrészeket, már másnap csaknem észrevétlenül pikkelyek válnak le a bőrről, amely ezáltal fehérré és gyöngéddé válik.

Ezen balsam kisimítja az arczon a ránczokat és himlőhelyeket, ifju arczsint a bőrnék fehérséget, gyöngédséget és üdeséget kölcsönöz; a legrövidebb idő alatt eltávolítja a szeplőt, májtoltot és anyajegyeket, orrvörösséget, bőrtátkát s a bőr minden más egyéb tisztatlanságát. Ára egy korsónak használati utasítással 3 korona. Kapható minden jobb gyógyszerárban.

A nyirfabalsam által puhává lett bőr konzerválására ajánlatos ezzel egyidejűleg a dr. Lengiel-féle

O P O K R É M E T

használni. Egy tégely 1 kor. 20 fill.

A dr. Lengiel-féle Benzoe-szappan a legalkalmasabb hygienikus szappan, mely a bőrt enyhévé és fehérré teszi és hivatalos van a balsam jó hatását fokozni. Egy darab ára 1 korona 20 fillér.

Főraktár Magyarország részére: **Török József** gyógyszerértára **Budapest**en, Király-utca 12.

Kiadó.

Juhász Jenő házában (fő-tér 9. szám) az emeleten egy utczai erkélyes lakás, esetleg butorozva is azonnal kiadó.

V. I. 458-900.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sátoralja-ujhelyi kir. bíróság 1900. évi V. I. 458/1. sz. végzése következtében hivatalból képviselt Szabó Ferencz és társa budapesti cég javára Büchler Ferencz és fia helybeli lakosok ellen 163 kor. 80 fill. s jár. erejéig 1900. évi augusztus hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 1012 koronára becsült következő ingóságok u. m.: kész uj butorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a sátoralja-ujhelyi kir. járásbíró 1900. évi V. I. 458/2. számú végzése folytán 163 korona 80 fillér tökéletesítésének 1899. évi jul. hó 21. napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltó díj és eddig összesen 59 kor. 46 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Sátoralja-Ujhelyben alperesek üzlethelyiségében leendő eszközzésére 1900. évi november hó 8-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűztetik és ahhoz venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elclognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták a azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Sátoralja-Ujhelyben, 1900. évi október hó 18-án.

Tomasovszky Lajos,
kir. bírósági végrehajtó.

Aláírási felhívás

a „Sátoralja-Ujhelyi Kölcsönös Önszegélyző Hitelszövetkezet“ 2-ik évtársulatába.

A tagok korlátolt felelősége mellett alakult „Sátoralja-Ujhelyi Kölcsönös Önszegélyző Hitelszövetkezet“ 1901. év január 1-én működésének és fenállásának I. évét tölti be s ugyanakkor a II-ik évtársulatot alapítja meg. Az elmúlt év eredménye bizonyítja, hogy az intézmény gazdasági közszükséglet pótol, 385 tag 921 törzsbetéttel körülbelül 50,000 korona betét tőkét gyűjtött össze szövetkezetünknel s a hitelügylet egészséges fejlődése biztos garanciát nyújt arra, hogy a szövetkezet tagjai törzsbetéteik után legalább

6%-os kamatot

fognak az évtársulatok haszonrésze gyanánt kapni.

1901. január 1-én kezdi meg működését a II-ik évtársulat s mi bizalommal hívjuk fel Sátoralja-Ujhely város és vidéke közönségét ezen

II-ik évtársulatba

való minél tömegesebb belépésre.

A „Sátoralja-Ujhelyi Kölcsönös Önszegélyző Hitelszövetkezet“ évtársulatának vagyonát a tagok hetenként fizetendő törzsbetétei képezik. Több heti díj egyszerre is befizethető.

Egy törzsbetét 1 korona, mely egyelőre az igazgatóság által megállapított időben (minden szerdán és vasárnap délután) fizetendő be a szövetkezet pénztárába. Az 5-ik év elteltével az évtársulat vagyona a tiszta jövedelemmel együtt a tagok között törzsbetéteik arányában felosztatik.

A szövetkezet tagjait 7% kamattal mellett hitelnyújtással segítyezi s a kihitelezett összegek 5 év tartalma alatt a heti befizetések által törleszthetők.

Kölcsönök nyújtatnak a befizetési összeg 1/10-ed részig bárkinek, továbbá személyi kezesség, jelzálogi biztosíték, értékpapírok, vagy arany-ezüst kézi zálog ellenében.

A szövetkezet a vidéki tagok heti befizetéseit megkönnyíti az által, hogy a pénz bérmentes küldését postatakarékpénztári chequek útján teszi lehetővé.

A II-ik évtársulatba való felvétel iránti jelentkezések és aláírások a szövetkezet hivatalos helyiségében (Dr. Hornyai-féle ház), valamint alulírott igazgatóság tagjai bármelyikénél november hó 15-től teljesíthetők. A jelentkezésnél minden jegyzett törzsrész után 1-1 korona beiratási díj ifizetendő.

Kelt Sátoralja-Ujhelyben, 1900. november hóban.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Alexander Vilmos
könyvkereskedő.

Csuka Ödön
ügyvéd.

Hericz Sándor Meczner Gyula Kádár Gyula
iparos. nagybirtokos, ig. elnök. győztes rész.

Katinszky Geyza Dr. Waldmann Adolf
plébános szt.-széki tanácsos. orvos,

Bettelheim Márton Dr. Erényi Manó
borkereskedő. ügyvéd.

Dr. Rosenberg B. Widder Gyula
orvos. gyógyszerész.

Osztálysorsjegyeket

a VII-ik játék első osztályára, melyeknek huzása november 15. és 16-án lesz, vételre ajánlok és p. egész 6 frt, fél 3 frt, 1/4 1 frt 50 kr. és 1/8 75 krért; továbbá igérvényeket és 2 frtos államsorsjegyeket, valamint 40 filléres Deák-sorsjegyeket is LÓW MIHÁLY S.-A.-Ujhely, hol már 60,000 és sok melléknyeremény kifizettetett. — Főnyeremény 1.000,000 egy millió korona.

Haszonbérleti hirdetmény.

Ungmege Szék községében 310 hold szántó s 90 hold rétből álló birtok megfelelő gazdasági épületekkel ellátva f. évi december hó 31-től haszonbérbe adó. — Ugyanezen birtok 280 hold erdővel esetleg eladó. — Közelebbi felvilágosítást ügyvédi irodámban nyújthatok.

Dr. Thuránszky Zoltán,
ügyvéd, S.-A.-Ujhelyben.

Kiadó lakás.

A főutezán Horváth féle ház emeletén 2 szoba, konyha és kamarából álló lakás azonnal kiadó.

BOR. 1-2 éves homoki óbor. 22 krtól 32 krig. Ujbor október 20 tól kezdve 16 frittól 24 frittól. Szőlővessző. Fajtiszta, kitünően beérett 11 jeles csemege- és 11 borfajból. Sima vessző 2 és fél forinttól felfelé. 2 éves gyökeres 12 frittól felfelé.

Nemes eperfa. 2-3-4-5 éves igen erős csemete 6 láb magasán ojtva 30 krtól 60 krig. Nagyban vételnél 10-50 százalék engedmény. Rendkívül nagygyümölcsű 7 fajban. — Vannak rendelőim, kik ezer számba ültetik, mert rendkívül hamar és bármilyen talajban bőven terem. — A szép növényű 2-3-4-5 éves fák drbja 15 krtól 50 krig. Nagy vételnél olyan engedmény, mint az epernél.

Birsojtvány. Pándi vagy Körösi meggy. — Gyümölcsre rendkívül keresett, mert befőzésre legalkalmasabb, 2-3-4-5 éves fák drbja 15 krtól 50 krig. Nagy vételnél olyan engedmény, mint az epernél.

Spanyol meggy. Könnyű törű, 2-3-4-5 éves fák ára 15 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél 10-15% engedmény.

Diófa. Könnyű törű, 2-3-4-5 éves fák ára 15 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél 10-15% engedmény.

Mindenféle nemes gyümölcsfa. — Körte, alma, szilva, ősz és kajszinbarack, c-eresznye, meggy. szelíd gesztenye, lasponya, szomorú alma, szomorú eper magas és törpe alakban. Ár 15 krtól 50 krig. — Nagyban vételnél tetemes engedmény.

Kiselejtezett ojtvány, 2-3-4-5 éves példányok ára 2, 5, 7, 10, 15 kr. 1000 re 5-85 frittól 19 frittól.

Mindenféle vadoncz. 1000-re 3-50 frittól 12 frittól. Akác, 1-2 éves, Végtelen nagy készlet.

Sövénykészítésre gleditseá (lepenyfa, Krisztus koronája), 1-2 éves, 1000-re 4 frittól 14 frittól.

Sövénykészítésre maclura aurentica 1000-re 5-85 forinttól 20 forintig. Horoló szelöltető vas, kerti fűrész, olló, görbe szemző, valamint ojtókés, jelfa, ojtókenőcs igen olcsó áron és kitünő anyagból.

Kerti eszköz. kerestetnek s ezek 20-30 százalék engedményen tul 6 heti, esetleg 4-5 havi hitelt is kapnak. Ár- és névjegyzéket küld: **Ungváry László Czeglédrol.**

Az elismert legjobb és legkitünőbb

Aczel ekék 1, 2, 3 és 4 baráz-dásuak
Rét, moha, tagozott Boronák és diagonal Gyürüs és sima aczel lemez, földi hengerek, Agricola vetőgépek, Arató gépek fünek, herének, Szénagyűjtők és arató gereblyék, S:énafordítók.

Szabad-aszaló készülék gyümölcs és főzeléknek, Bor és gyümölcs sajtók, Gyümölcs és szőlő zúzó és bogymorzsolók, Önműködő szabadalmazott szőlő fecskendő „SYPHONIA“, Tormáncs és vértetű pusztítására, Szállítható takarék tűzhelyek, legújabb szerkezetben készítenek és szállítanak

MAYFARTH PH. és Társa
cs. és kir. kiz. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntödékek és vashámorművek Alap. 1872. BÉCS, II/1. Taborstrasse 71. 750 munkás.
Kitüntette több mint 400 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon. Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen. Képviselek és viszont elárusítók kerestetnek.

Cséplőgépek
szabad. új kenőgyűrűvel ellátott görgős csap-ágyakkal, kézi-, járgány- és gőzhajtásra.

Járgányok
1-6 vonóállat befogására, Legújabb gabona-tisztító-rosták, Trieurek és kukorica morzsolók Szecskavágók, darálók, répvágók, Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók valamint minden más fajta gazdasági gépeket készítenek és szállítanak

Meghívás

a szegi gőzmalom részvénytársaságnak

Sátoralja-Ujhelyben

1900. évi november hó 25-én délelőtt 10 órakor

a zemplénmegyei kereskedelmi, ipar-, termény-, és hitelbank helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésre.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az 1900. évi április hó 8-án tartott rendes évi közgyűlés határozatához képest az igazgatóság által a malomtelep eladására nézve kötött adás-vevési szerződésnek jóváhagyása.

2. E jóváhagyás esetére határozat arra nézve, hogy az eladási árak és az üzleti könyvekben feltüntetett összegek közti különbségek az értékesítési és egyéb különféle tartalékalapokból az évi mérleg összeállításánál, illetve annak elnökénél a kalmával fedeztessenek, illetve az utóbbiakból leírásba hozassanak.

Kelt Sátoralja-Ujhelyben, 1900. november hó 1-én.

Az igazgatóság.

Felhívjuk egyszersmind a t. részvényesek, hogy az alapszabályok 9. §-a értelmében részvényeiket egy órával a közgyűlés megkezdése előtt a szegi gőzmalom részvénytársaság igazgatóságánál, illetve annak elnökénél a zemplénmegyei kereskedelmi, ipar-, termény- és hitelbank helyiségében letétmenyezzék.

A legnagyobb cipőraktár S.-A.-Ujhelyben.

Halász Herman

ezelőtt

Özv. Rozsássy Lajosné

S.-A.-Ujhelyt, főtér, a „Vadász-kürt“ szálloda épületében.

Ajánlja nagy raktárát

valódi karlsbadi uri-, női- és gyermek cipő

különlegességekben,

valamint ujonnan berendezett

uri divatáru-czikk raktárát.

Dus választék különösen modern férfi kalapokban, ingek, nyakkendők, esernyők, gallérok és kézelőkben.

A legolcsóbb árutól — a legfinomabb áruig.

Kleinmann és Klein

tölgy-, épület- és szerszámfa raktára
S.-A.-Ujhely, Deák-utca (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók **Tölgyfa gerendák, szarufák, léczek,** továbbá:

Kapu oszlopok . . . . . 2 koronától 5 koronáig.

Kerítés oszlopok . . . . . 70 fillértől 1 kor. 30 fillérig.

Ajánljuk kerékgyártóknak **szerszámfákat, keréktalpak** és **küllöket; nyirfa és bükkfa rudakat,** ugyszintén nagy raktárt tartunk fűrészelt **tölgyfa** deszkából.

25 frton felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

Vágott tűzifát eladunk mmázsánként 1 kor. 80 fillér; 2 mm. felüli megrendelésnél ingyen lesz házhoz szállítva.

A Jókai-utczában lévő volt Barthos-féle házat olcsó árért eladjuk.

Az uszoda szomszédságában lévő volt Vályi-féle kertből építkezésre alkalmas **házhelyeket** adunk el, akár egészben, akár pedig parcellákra osztva 10 évi amortizáció mellett.

Kleinmann és Klein.

S.-A.-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén“ gyorsajtóján.

Faeladás.

Gróf Lónyay Gábor deregnyői uradalmi erdőjében 1000 darab műszaki czélokra való fennálló tölgyfa folyó évi november 12-én délelőtt 10 órakor nyilvános árverés útján eladó.

Venni szándékozók felkértenek, fent nevezett napon reggel 10 órakor Deregnyőn az urasági gazdasági irodában megjelenni, ahol a faeladási feltételek megtudhatók.

Novotny, urad. főerdész.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 68. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 és 12 lóerős, szalmakaszalók, továbbá járgány-cséplőgépek, lóheres-cséplők, tisztító-rosták, konkolyosók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek, szeszkavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egytetemes acél-ekék,

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiadatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Nagy: Mondd csak kérlek Balogh, vettél már magadnak egy osztálysorsjegyet?
Balogh: Még nem, mert nem tudom, melyik a legszerencsésebb főáruda.
Nagy: A legszerencsésebb főáruda

BIHARI EDE
Budapest, IV., Városház-utca 14.

Gondold csak kedves barátom, minő szerencsés ember, rövid idő alatt már kétszer nyerték nála a jutalomdíjat.

Balogh: Mi az a »jutalomdíj«?

Nagy: Jutalomdíj, barátom ez a legnagyobb nyeremény

600,000

korona. Én ebben a főárudában játszom és mondhatom, hogy nagyszerűen szolgálnak ki, a húzás után azonnal lakásomon van a húzási jegyzék.

Balogh: Mikor van az I. osztály húzása?

Nagy: Az már folyó évi november hó 15. és 16-án van és

1/1 sorsjegy 12 kor., 1/2 sorsjegy 6 kor., 1/4 sorsjegy 3 kor., 1/8 sorsjegy kor. 1.50

De nem ajánlatos sokáig késni, mert közel a húzás előtt szörnyű nagy nála a kereslet.

Balogh: Úgy, akkor azonnal rendelék magamnak egy sorsjegyet

BIHARI EDE főelárusítónál

Budapest, IV., Városház-utca 14.